

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА
РАБОТЕЊЕТО ЗА 2024 ГОДИНА НА
САВА ОСИГУРУВАЊЕ АД СКОПЈЕ

I.	ОБРАЌАЊЕ НА УПРАВАТА.....	4
II.	ИЗВЕШТАЈ ЗА УПРАВАТА НА ДРУШТВОТО	6
1.	ПОДАТОЦИ ЗА ЧЛЕНОВИТЕ НА ОДБОР НА ДИРЕКТОРИ.....	7
2.	РАКОВОДНИ ЛИЦА.....	11
III.	ДОСЕГАШЕН И ИДЕН РАЗВОЈ НА ДРУШТВОТО	12
3.	ИСТОРИЈА НА ДРУШТВОТО	13
3.1.	Најважни настани на Друштвото	13
3.2.	Најважни настани во 2024 година.....	16
4.	РАЗВОЈ ВО 2024 И ОЧЕКУВАН РАЗВОЈ ВО 2025	17
4.1.	Визија, мисија и вредности.....	17
4.2.	Профил на Друштвото	18
4.3.	Дејност на Друштвото.....	19
4.4.	Позначајни случувања за 2024 година	20
4.5.	Развој во 2024	21
4.6.	Очекуван иден развој во 2025	22
4.7.	Опис на главните опасности и несигурности со кои се соочуваше Друштвото	24
5.	КОРПОРАТИВНО УПРАВУВАЊЕ	24
5.1.	Стретешки насоки на Друштвото.....	24
	Клиент во фокус, дигитализација, агент од иднината	24
	Рационализација на бизнис процесите	25
	Одржлив развој.....	25
5.2.	Исполнување на деловните цели.....	25
5.3.	Овластени ревизори.....	26
5.4.	Материјални фактори на ризик.....	27
5.5.	Зделки со заинтересирана страна.....	30
5.6.	Големи зделки	31
5.7.	Измени во основната главнина и во резултатите за извештајниот период.....	31
5.8.	Промена во сопственичката структура	32
5.9.	Акционерски капитал и сопственичка структура	32
5.10.	Организациона шема.....	34
5.11.	Подружници на Друштвото	34

5.12.	Податоци за продажната мрежа	36
6.	ОПИС НА СОСТОЈБАТА ВО СТОПАНСТВОТО.....	37
6.1.	Макроекономски движења во 2024 и очекувања во 2025	37
6.2.	ОСИГУРИТЕЛЕН ПАЗАР	40
IV.	АНАЛИЗА НА РАБОТЕЊЕТО НА ДРУШТВОВОТО	43
1.	КЛУЧНИТЕ ИНДИКАТОРИ НА РАБОТЕЊЕТО НА ДРУШТВОВОТО	44
1.1.	Најважни финансиски показатели за 2024 година	44
2.	ПРЕМИЈА	45
2.1.	Број на склучени договори за осигурување	45
2.1.1	Бруто полисирана премија по класи на осигурување	46
2.1.2	Структура на бруто полисирана премија	47
2.1.3	Полисирана премија по дистрибуциски канали	48
3	ШТЕТИ	49
3.1	Број на ликвидирани штети	49
3.2	Износ на ликвидирани штети	50
3.2.1	Ликвидирани штети по класи на осигурување	50
3.2.3	Ликвидирани штети по дистрибуциски канали	53
3.2.4	Штети / премија (loss ratio).....	54
4.	РЕЗЕРВИРАНИ ШТЕТИ.....	56
4.1	Број на резервирани штети.....	56
4.2	Износ на резервирани штети	57
4.2.1	Бруто резервирани штети	57
4.2.2	Структура на бруто резервирани штети	58
5.	РЕОСИГУРУВАЊЕ	59
6.	ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ	60
6.1	Бруто технички резерви	60
6.1.1	Бруто технички резервации по класи на осигурување	60
6.1.2	Структура на бруто технички резервации	61
6.2	Нето технички резерви.....	62
6.2.1	Нето технички резервации по класи на осигурување	62
6.2.2	Структура на нето технички резервации	63

7.	ФИНАНСИСКИ РЕЗУЛТАТ	64
7.1	Резултат од работењето	64
7.1.1	Образложение на финансискиот резултат	64
8.	ФИНАНСИСКА ПОЛОЖБА	66
8.1	Актива и пасива	66
8.2	Капитал и резерви	67
V.	ОСТАНАТИ ПОДАТОЦИ ЗНАЧАЈНИ ЗА РАБОТЕЊЕТО	68
9.	УПРАВУВАЊЕ СО ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ	69
9.1	Стратешки насоки од областа на управување со човечки ресурси	69
9.2	Клучни активности од областа на управување со кадри во 2024 година	69
9.3	Вработување и структура на вработени	70
9.3.1	Вкупен број на вработени во Друштвото	71
9.3.2	Број на вработени во Друштвото врз основа на типот на вработеност (скратено/полно работно време)	72
9.3.3	Вработени во Друштвото врз основа на степенот на образование	73
9.3.4	Вработени во Друштвото врз основа на возраст	73
9.3.5	Вработени во Друштвото врз основа на пол	74
10	ИНФОРМАТИЧКА ТЕХНОЛОГИЈА	74

I. ОБРАЌАЊЕ НА УПРАВАТА

Почитувани акционери, деловни партнери, соработници и пријатели,

Со големо задоволство се обраќаме по успешната измината деловна година, горди на успехите и достигнувањата и благодарни до целиот тим со кој заеднички ги реализиравме планските цели.

Резултатите за 2024 година се пред се позитивен финансиски резултат од 35 мил денари со што ја потврдивме стабилната позиција на македонскиот осигурителен пазар. Бруто полисираната премија изнесува 1.371 милиони денари, што претставува раст од 9% во однос на минатогодишната реализација, притоа планираниот износ за 2024 е надминат за 4,6%. Обезбедивме раст во повеќе осигурителни класи и тоа што особено е значајно за нас е раст во класите од незадолжителното осигурување.

Би сакале да се осврнеме на неколку значајни карактеристики, кои претставуваат наш идентитет, на кој сме горди, кој не разликува од останатите осигурителни друштва и не мотивира се повеќе да вложуваме во нашите вистински вредности, да растеме, да се развиваме и тимски да постигнеме многу поголеми успеси во идниот период.

Нашiot фокус и оваа година беше насочен кон нашите главни стратешки цели и тоа :

-клиент во фокус -максимално бевме посветени кон нашите клиенти, кон нивните потреби и барања, развивање на осигурителни продукти и асиситенски услуги на многу повисоко ниво.

-фокус кон вработените -останавме и оваа година целосно посветени кон вработените, вложување во нивната едукација и надградба како и вложување во нивното задоволство. Градевме и ќе продолжиме и понатаму да градиме стабилна работна средина каде се негува почитувањето и задоволството на тимот.

-фокус на дигитализација, оптимизација на интерните процеси и рационализација на трошоците -неопходни процеси кои ги пратат промените на новото време овозможувајќи на клиентот да го одбере самиот начинот на комуникација со нас.

-Фокус на одржлив развој, општествено одговорно дејствување-продолживме со максимална посветност на проектот Срце за светот со повеќе од 300 часа волонтерска дејност, вложивме многу сати во волонтирање во делот на грижа за средината, поддршка на поедници и семејства, крвродарителски акции и активни учества на вработените со кои допринесуваме за буѓење на свеста на секој еден поеднинец.

На крајот, оваа година беше година на предизвици и промени на кои најодговорно и најпрофесионално одговоривме, притоа остануваме убедени дека се движиме во вистинска насока за градење на подобра иднина за вработените, акционерите и за средината во која живееме.

Продолжуваме целосно фокусирани кон реализација на нашите стратешки цели , внимателно следејќи ја економската состојба , внимателно следејќи ги условите на осигурителниот пазар и потребите на нашите клинети.

Заедно со целиот тим на Сава осигурување сме подготвени за реализација на планот за 2025 година , подготвени за нашите клинети со нови продукти и услуги и подготвени за предизвиците.

Искрено,

Ивршен директор,
Кристијан Лешков

Главен Извршен директор,
Мелита Гугуловска

II. ИЗВЕШТАЈ ЗА УПРАВАТА НА ДРУШТВОТО

1. ПОДАТОЦИ ЗА ЧЛЕНОВИТЕ НА ОДБОР НА ДИРЕКТОРИ

Одборот на директори на САВА осигурување а.д. Скопје во текот на 2024 година го сочинува следните членови:

МЕЛИТА ГУГУЛОВСКА, дипломиран градежен инженер, извршен член на Одборот на директори на Друштвото, родена на 20.11.1966 година во Скопје, Р.Северна Македонија, пол женски, државјанство: македонско, датум на првично именување 24.07.2017 година, со дадена согласност за нејзино именување од страна на Агенцијата за супервизија на осигурување на ден 14.09.2017 година, продолжена за целиот период на мандатите и нова согласност за нов четиригодишен мандат со важност до 05.07.2028 година. Вработена во САВА осигурување, а.д. Скопје на работно место Генерален директор, дејност: неживотно осигурување, не членува во органи на управување и надзорни органи во други правни лица.

На 2-тата Мелита Гугуловска во 2024 година и е исплатен вкупен износ од 6.451.281,00 денари по основ на плата, надоместоци на плата, бонус, осигурувања и други права.

КРИСТИАН ЛЕШКОВ, дипломиран економист, извршен член на Одборот на директори на Друштвото, роден на 07.07.1982 година во Скопје, Р.Северна Македонија, пол машки, државјанство: македонско, датум на првично именување 25.12.2023 година, со дадена првична согласност за негово именување од страна на Агенцијата за супервизија на осигурување на ден 25.12.2023 година, со продолжена важност за целиот нов четиригодишен мандат до 21.05.2028 година. Вработен во САВА осигурување, а.д. Скопје на работно место Извршен директор, дејност: неживотно осигурување, не членува во органи на управување и надзорни органи во други правни лица.

На 2-динот Кристиан Лешков во 2024 година му е исплатен вкупен износ од 3.927.478,00 денари по основ на плата, надоместоци на плата, бонус, осигурувања и други права.

РОК МОЉК, дипломиран економист, претседател и неизвршен член на Одборот на директори на Друштвото, роден на 20.04.1968 година во Постојна, Република Словенија, машки пол, Државјанство: словенечко, без индивидуален надоместок за членување во Одборот на директори на САВА осигурување а.д. Скопје. Датум на првично именување: 08.02.2012 година, со мандат од 06.07.2020 година до 05.07.2024 година, како и реизбор со нов четиригодишен мандат од 22.05.2024 година до 21.05.2028 година. Г-дин Рок Мољк е член на Управата на Illyria Kompania e Sigurimeve sh.a. и Illyria Life Kompania e Sigurimit të Jëtës, sh.a. – Косово и член на надзорните органи на САВА Покојнинска, Република Словенија и САВА пензиско друштво а.д. Скопје. Вработен во Позаваровалница САВА д.д. Љубљана, Р.Словенија, на работно место Директор на деловен центар за осигурување, продажба и управување со Групација.

МИЛАН ВИРШЕК, дипломиран правник, неизвршен член на Одборот на директори на Друштвото, роден на 05.11.1968 година во Љубљана, Република Словенија, пол машки, Државјанство: словенечко, без индивидуален надоместок за членување во Одборот на директори на САВА осигурување а.д. Скопје. Датум на првично именување: 25.03.2010 година, со мандат од 06.07.2020 година до 05.07.2024 година, како и реизбор со нов четиригодишен мандат од 22.05.2024 година до 21.05.2028 година. Г-дин Милан Виршек е член на Управата на Illyria Kompania e Sigurimeve sh.a., Illyria Life Kompania e Sigurimit të Jëtës, sh.a. – Косово и член на Одборот на директори на САВА осигурање а.д. Подгорица - Црна Гора. Вработен во Позаваровалница САВА д.д. Љубљана, Р.Словенија, дејност: реосигурување, на работно место овластено лице од Управата.

ПЕТЕР СКВАРЧА, М-р за европски интеграции (дипломиран политиколог), неизвршен член на Одборот на директори, роден на 01.02.1975 година во Крањ, Република Словенија, машки

пол, Државјанство: словенечко, без индивидуален надоместок за членување во Одборот на директори на САВА осигурување а.д. Скопје. Датум на првично именување: 12.04.2019 година со мандат до 05.09.2020 година, како и реизбор со нов четиригодишен мандат од 06.07.2020 година до 05.07.2024 година. Г-динот Петер Скварча функцијата неизвршен член на Одборот на директори на САВА осигурување а.д. Скопје ја вршеше заклучно до 22.05.2024 година, кога беше отповикан од страна на Собранието на акционери на Друштвото поради истек на мандатот.

Г-дин Петер Скварча е член на Управата на Позаваровалница Сава д.д. Љубљана и член на надзорните органи на Заваровалница САВА д.д. Марибор, Словенија и САВА неживотно осигурање Белград, Србија. Вработен во Позаваровалница САВА, д.д. од Љубљана, Р.Словенија, на работно место член на Управата.

НЕНАД ЈОВАНОВИЌ, Дипломиран машински инженер, неизвршен и независен член на Одборот на директори на Друштвото, роден на 21.06.1966 година во Љубљана, Република Словенија, машки пол, државјанство: македонско и словенечко, со индивидуален квартален надоместок за членување во Одборот на директори на САВА осигурување во износ од 550 ЕУР во денарска противвредност. Датум на првично именување: 02.04.2019 година со мандат до 05.09.2020 година, како и реизбор со нов четиригодишен мандат од 06.07.2020 година до 05.07.2024 година. Г-динот Ненад Јовановиќ функцијата неизвршен и независен член на Одборот на директори на САВА осигурување а.д. Скопје ја вршеше заклучно до 22.05.2024 година, кога беше отповикан од страна на Собранието на акционери на Друштвото поради истек на мандатот.

Тој е вработен како Генерален секретар на Одборот на оснивачи на Друштвото ЕКОН ЕЛЕКТРОН.

САШО ТОНЕВСКИ, М-р за управување со цивилно воздухопловство (дипломиран политиколог), неизвршен и независен член на Одборот на директори на Друштвото, роден на 07.06.1971 година во Скопје, Република Северна Македонија, пол машки, државјанство: Р.С.

Македонија, со индивидуален квартален надоместок за членување во Одборот на директори на САВА осигурување во износ од 500 ЕУР во денарска противвредност до 22.05.2024 година, односно индивидуален квартален надоместок за членување во Одборот на директори на САВА осигурување во износ од 550 ЕУР во денарска противвредност од 22.05.2024 година. Датум на првично именување: 27.12.2019 година со мандат до 05.09.2020 година, мандат од 06.07.2020 година до 05.07.2024 година, како и реизбор со нов четиригодишен мандат од 22.05.2024 година до 21.05.2028 година. Г-динот Сашо Тоневски на ден 01.11.2024 година поднесе оставка од функцијата неизвршен и независен член на Одборот на директори и истата ја достави до Друштвото на ден 04.11.2024 година, со барање за престанок на функцијата со избор на нов член. Собранието на акционери на Друштвото ја разгледа информацијата за неговата оставка на својата 68-ма седница одржана на ден 27.12.2024 година, до кога и г.Сашо Тоневски ја вршеше функцијата.

Тој е вработен и Управител на ТД Делфино Рент а Кар Доел и ТД Делфино Травел Агенци Доел.

БОРУТ МАВСАР, дипломиран економист, неизвршен и независен член на Одборот на директори на Друштвото, роден на 08.04.1964 година во Љубљана, Република Словенија, пол машки, државјанство: Р.Словенија, со индивидуален месечен надоместок за членување во Одборот на директори на САВА осигурување во износ од 400 ЕУР во денарска противвредност. Датум на првично именување: 27.12.2024 година со мандат до 21.05.2028 година. Тој е Директор и сопственик на компанијата Б2МС д.о.о (B2Ms d.o.o.).

2. РАКОВОДНИ ЛИЦА

- Кабинет на Управата, Љупка Ѓорѓиевска, Главен оперативен директор,
- Сектор за продажба, Наташа Здравков, директор;
- Сектор за развој и преземање на ризици,
- Сектор за штети (проценка и ликвидација) Јане Петровски, директор;
- Сектор за финансии и сметководство, Мирче Маринковиќ, директор;
- Сектор за општи и правни работи;
- Самостојна служба за внатрешна ревизија,
- Самостојна служба за контролинг, Јасминка Николовска, раководител;
- Самостојна служба за наплата на побарувања, Јасмина Џартова, раководител;
- Самостојна служба за актуарски работи;
- Самостојна служба за ИТ, Александар Михајлоски, раководител;
- Самостојна служба за управување со ризици и усогласност,
- Самостојна служба за човечки ресурси и
- Самостојна служба Контакт центар.

II. ДОСЕГАШЕН И ИДЕН РАЗВОЈ НА ДРУШТВОТО

3. ИСТОРИЈА НА ДРУШТВОТО

3.1. НАЈВАЖНИ НАСТАНИ НА ДРУШТВОТО

Година	Најважни настани
1993	САВА осигурување, а.д. Скопје е основано како а.д. за осигурување ТАБАК – Скопје, на основачкото собрание одржано на 24.12.1993 година, со почетен капитал од 1 милион германски марки или 1000 обични акции со вредност од 1.000 ДЕМ по акција. После успешно спроведената втора емисија на акции, во текот на 1994 и 1995 година обезбеден е дополнителен капитал, со што вкупната главнина изнесувала 2.530.000 ДЕМ или 1.265.000 ЕУР. Со резервирање на 66,9% од остварената добивка во 2001 година и преку издавање на трета емисија на акции во 2002 година, акционерскиот капитал е зголемен за 3.010 акции, или за дополнителни 1.505.000 ЕУР.
2006	Во 2006 година сопственичката структура била распределена на 21 акционер, а 10 од нив контролирале 81% од вкупниот број на акции.
2007	Во почетокот на 2007 година SAVA RE Љубљана го откупила мнозинскиот пакет на акции, а во Ноември 2007 година Друштвото го промени името во Акционерско Друштво за осигурување САВА ТАБАК.
2008	Во Јануари 2008 година извршена е четвртата емисија на акции во износ од 230.000 ЕУР, со која се емитирани 460 обични акции, со цел усогласување со новите измени и дополнувања на Законот за супервизија на осигурувањето. Со овие измени основачкиот капитал на Друштвото изнесува 3.000.000 ЕУР.
2011	На 10–ти Ноември 2011 година Друштвото се ребрендираше и го промени своето име во САВА осигурување а.д. Скопје. Со тоа Друштвото се унифицираше во својот корпоративен идентитет и лого со останатите придружни друштва на групацијата Сава Ре.
2013	Во август 2013 година Групацијата САВА РЕ стана сопственик на 100% од осигурителната компанија Заваровалница Марибор (Zavarovalnica Maribor) од Словенија, со што доживеа значајна трансформација и стана втората по големина осигурителна групација во регионот. Ова претставува остварување на важна стратешка цел – да се зацврсти позицијата на развиениот осигурителен пазар и да се воспостави бизнис модел кој е добро избалансиран во однос на локалните и светските трендови на осигурителниот пазар. Тоа се двата сегменти по кои групацијата ќе го очекува и најголемиот прилив, главно поради растот на премиите на осигурителниот пазар на Западен Балкан – чиј потенцијал е токму во неговата недоволна развиеност, а кој треба да обезбеди зајакнување на групацијата и поддршка на нејзината политика за дивиденда.
2014	На 22.12.2014 како целосна инвестиција на Друштвото беше основана станицата за технички преглед Сава Стејшн, која е уште една успешна приказна за словенечко-македонското партнерство и економска соработка. Сава Стејшн е нова членка на групацијата Сава Ре и проект на Сава осигурување а.д. Скопје. Станицата отпочна со работа во 2015 година со првичните резултати веќе ја зацврсти одличната позиционираност на Сава осигурување на македонскиот осигурителен пазар, но дава свој придонес во економскиот развој на општина Илинден, каде е лоцирана.
2015	Со вклучувањето на новата членка Заваровалница Марибор, групацијата од 2015 година планира значителен пораст на премијата и тоа, главно, на осигурителните пазари надвор од Словенија. Впрочем, главните цели на групацијата во наредните три години ќе бидат интеграцијата на осигурителниот пазар во Словенија и растот надвор од нејзините граници, поради што Сава Ре ќе биде во потрага по нови развојни можности во регионот.
2016	Во процесот на спојување на четири друштва за осигурување (Заваровалница Марибор, Заваровалница Тилија, Велебит осигурување и Велебит Животно осигурување), сите членови на групата Сава Ре се здружија и се формира нова осигурителна компанија под името Заваровалница Сава, д.д.
2017	На 24.07.2017 година, Собранието на акционери на Друштвото изгласа измени на Статутот на Друштвото, со кои бројот на членови на Одборот на директори на Друштвото се зголеми од постоечките 5 на 7 члена, од кои 3 извршни членови, 3 неизвршни и 1 неизвршен и независен член. На ден 12.12.2017 година Сава Ре д.д. Љубљана потпиша договор за купување на 100% од акциите на НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје. Матичната куќа на САВА осигурување а.д. Скопје инвестира во развој на пензиското осигурување како дел од групациската стратегија.

2018	<p>Во март 2018 година, матичната куќа на Групација - Сава Ре д.д. ја доби согласноста од Македонската агенција за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување (МАПАС), како и сите останати одобренија од надлежните институции за аквизиција на компанијата НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје. Со тоа се исполнети сите потребни услови за остварување на купопродажниот договор од 12 декември 2017 година.</p> <p>На 13 март 2018 година со купување на Македонска берза, Сава Ре д.д. Љубљана се стекна со 21200 акции, односно 100% од акционерскиот капитал во НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје. Со влегувањето на пазарот за пензиско осигурување во Република Македонија Сава Ре д.д. ја оствари својата стратегија за проширување на дејноста и зацврстување на својата позиција во Западен Балкан.</p> <p>Македонските членки на групацијата Сава Ре - Сава осигурување а.д. Скопје и Сава пензиско друштво а.д. Скопје склучија важен стратешки договор за соработка во делот на вршењето на работи на маркетинг на пензиски фондови во продажната мрежа на Сава осигурување а.д. Скопје.</p>
2019	<p>Во мај 2019 година Групацијата чија членка е САВА осигурување а.д. Скопје - брендот Сава Ре го замени со Sava Insurance Group на англиски јазик.</p> <p>На 53-тата седница на вонредно Собрание на акционери одржана на ден 03.01.2019 год. е донесена Одлука за измени и дополнувања на Статутот на САВА осигурување, а.д. Скопје. Овие измени и дополнувања на Статутот на САВА осигурување, а.д. Скопје се изготвени со цел воведување нова класа - осигурување на кредити.</p> <p>На Годишното Собрание на акционери на Друштвото 54-та седница одржана на ден 02.04.2019 година, Собранието донесе Одлука за измени на Статутот на САВА осигурување, а.д. Скопје. Со овие измени на Статутот се врши промена односно зголемување на бројот на членови на Одборот на директори на Друштвото. Потоа, се усогласува Статутот со корпоративните барања на Групацијата во која Друштвото е членка. Во целиот текст на Статутот се вршат измени со цел поедноставување на содржината на Статутот на препорака на внатрешната ревизија на Друштвото, а во согласност со локалните законски и подзаконски прописи. Покрај наведеното, во целиот текст на Статутот се врши усогласување со Уставните амандмани со кои се изврши промена на Уставното име на државата.</p> <p>Исто така на 56-тата седница на вонредно Собрание на акционери на Друштвото, одржана на 27.12.2019 година, Собранието на Друштвото донесе Одлука за измени и дополнувања на Статутот на САВА осигурување, а.д. Скопје. Овие измени и дополнувања на Статутот на САВА осигурување, а.д. Скопје се изготвени со цел намалување на бројот на извршни членови на Одборот на директори од постоечките 3 (три) извршни членови на 2 (два) членови, со кое намалување вкупниот број на членови на Одборот на директори од постоечките 8 (осум) членови се намалува на 7 (седум) членови. Намалувањето на бројот на извршни членови е како резултат внатрешната кадровска политика.</p>
2020	<p>Во текот на 2020 година Друштвото успешно се справи со предизвиците на Корона кризата и ширењето на Корона вирусот, се прилагоди на нови дигитални начини на работење и го подобри развојот на дигиталните системи и ИТ решенија.</p> <p>Во 2020 година истече постоечкиот мандат на сите членови на Одборот на директори и истиот состав беше реизбран со нов четиригодишен мандат.</p>
2021	<p>Во текот на 2021 година Друштвото продолжи успешно да се справува со предизвиците на Корона кризата, нови регулаторни барања и продолжи да работи на нови дигитални начини на работење, развој на дигиталните системи и ИТ решенија.</p>
2022	<p>Одборот на директори на САВА осигурување а.д. Скопје на својата 20-та седница одржана на ден 21.03.2022 година, ја констатираше оставката на Генералниот директор и Извршен член на Одборот на директори г-динот Ило Ристовски кој функцијата ја вршеше до 31.03.2022 година. На истата седница Одборот на директори ја избра г-ѓата Мелита Гугуловска за Генерален директор и Извршен член на Одборот на директори која функцијата ќе ја врши почнувајќи од 01.04.2022 година.</p> <p>На Годишното Собрание на акционери на Друштвото 61-ва седница одржана на ден 21.04.2022 година, Собранието донесе Одлука за измени на Статутот на САВА осигурување, а.д. Скопје. Со овие измени на Статутот се врши промена односно намалување на бројот на извршни членови на Одборот на директори на Друштвото. По промените се намалува вкупниот број на членови на Одборот на директори од 7 (седум) на 6 (шест) членови, од кои се намалија извршните членови од дотогашните 2 (два) на 1 (еден) извршен член.</p>
2023	<p>Во 2023 година Друштвото одбележа 30 години јубилеј и својот јубилеј го одбележа со повеќе настани во текот на годината и една централна јубилејна прослава.</p> <p>Почнувајќи од 01.12.2023 година Друштвото го смени своето седиште на нова локација на ул.Железничка бр.41 во нови деловни простори во бизнис центар Ентерпрајз во Центар, Скопје.</p> <p>Со измени на Статутот на Друштвото од 16.11.2023 година Одборот на директори на Друштвото се зголеми за 1 (еден) нов извршен член, односно од постоечките вкупно 6 (шест) членови на 7 (седум) членови. Новиот извршен член на Одборот на директори и Извршен директор на Друштвото е г-дин Кристиан Лешков, избран од редовите на вработените во Друштвото кој пред изборот успешно ја вршеше функцијата Главен оперативен директор. Г-динот Кристиан Лешков доби согласност од Агенцијата за супервизија на осигурување и почна да ја врши функцијата почнувајќи од 25.12.2023 година. Тој ќе биде одговорен за подрачјата на Секторот за продажба и Самостојната служба за наплата.</p>

2024

Собранието на акционери на Друштвото на својата 66-та седница одржана на ден 22.05.2024 година донесе Одлука за изменување на Статутот на Друштвото со кој се намали бројот на членови на Одборот на директори од 7 (седум) на 5 (пет) членови. На истата седница Собранието на акционери на Друштвото ги отповика сите членови на Одборот на директори поради истек на нивниот мандат и реизбра 5 (пет) членови на Одборот на директори: г.Рок Мољк – претседател и неизвршен член, г.Милан Виршек – неизвршен член, г.Мелита Гугуловска – извршен член, г.Кристиан Лешков – извршен член и г.Сашо Тоневски – неизвршен и независен член, сите со нов 4 годишен мандат. Извршните членовите на Одборот на директори добија согласност за вршење на својата функција од Агенцијата за супервизија на осигурување за целиот 4 годишен мандат. На ден 01.11.2024 година неизвршниот и независен член г.Сашо Тоневски даде оставка од својата функција во Одборот на директори на Друштвото. Согласно оставката тој ја вршеше својата функција до 27.12.2024 година, кога Собранието на акционери на Друштвото на својата 68-ма седница ја разгледа информацијата за неговата оставка и избра нов неизвршен и независен член на Одборот на директори на Друштвото – г.Борут Мавсар од Р.Словенија.

3.2. НАЈВАЖНИ НАСТАНИ ВО 2024 ГОДИНА

март

- Друштвото воведо Health day кој се следи преку апликацијата Strava, при што вработените имаат право на слободен ден со изминати 225км на квартално ниво.
- На 15.03.2024 година САВА осигурување а.д. Скопје ја промовираше Подружницата Три Бисери во Скопје како Е-Подружница, прва меѓу осигурителните компании во Македонија, а воедно и во Сава Осигурителна Групација.
- САВА осигурување заедно со САВА пензиско друштво а.д. Скопје организираа работилница и дружба за лицата со интелектуална попреченост над 18 години од Пролет на Црвен крст на Република Северна Македонија.
- Кофас заедно со партнерите Сава осигурување, Интеркредит и адвокатско друштво Прљак и Свиќ ја организираа првата Кофас Country Risk конференција, во која се говореше за ризиците од неплаќање на побарувањата и како да се
- Организирани Тим Билдинг активности во Дојран, каде што се дружевме, забавувавме и градевме тимски дух заедно со САВА пензиско друштво.

април

- САВА осигурување заедно со САВА пензиско друштво донираа и волонтираа во дневниот центар за лица со попреченост Пролет, кој е дел од Црвен крст на град Скопје. На оваа акција, заедно со корисниците на овој центар се погриживме за го разубавиме просторот садејќи цвеќиња во дворот.
- САВА осигурување организираше работилница за децата на вработените по повод Велигденските празници.

мај

- САВА осигурување заедно со САВА пензиско друштво беа дел од акцијата организирана за расчистување на локалните депонии во околината на Скопје, Охрид и Пробиштип.
- Вработените на САВА осигурување во соработка со Црвениот Крст на Град Скопје и Институтот за трансфузија на крв на Северна Македонија, под покровителство на Иницијативата Срце за светот ја спроведоа првата доброволна крводарителска акција во 2024 година.

јуни

- Вработените на САВА осигурување заедно со САВА пензиско друштво беа дел од организирана дружба заедно со своите деца со цел поддршка на различностите.
- Спортски игри на Сава Осигурителна Групација, одржани во Моравске Топлице

септември

- Дониран школски прибор за социјално загрозените семејства.
- Едрење по водите на Охридското езеро со цел подигнување на свеста за заштита на езерото.
- САВА осигурување заедно со САВА СТЕЈШН за првпат беа дел од фудбалскиот турнир "Илинденски куп".

октомври

- Велосипедската трка и тура „Sava Mariovo Tour 2024“
- Под иницијативата Срце за Светот, заедно со Сава пензиско друштво а.д. Скопје во соработка со Црвениот крст на Северна Македонија ја организираше новогодишната крводарителска акција за вработените

ноември

- АСО заедно со осигурителните компании организираа крводарителска акција по повод 1ви ноември – Денот на осигурувањето во која учествуваа и Друштвото.
- Организирана втора крводарителска акција "Срце за Светот"
- САВА осигурување започна со организирање тимски активности низ игра со цел зголемување на позитивната и пријатна работна средина, поголема мотивација и целокупно задоволство на тимот.
- САВА осигурување а.д. Скопје стана спонзор на 7мата Е-commerce Конференција поддржувајќи ја е-трговијата и нејзиниот развој.
- САВА осигурување беше дел од Кампањата за борба против гладта под која придонесе со донација на храна..

декември

- Во Дневниот центар за лица со интелектуална попреченост “Пролет” се одржа новогодишна работилница, при што се изработуваа новогодишни декорации. На лицата со пореченост им се подарија подароци за кои тие претходно изразија желба.

4. РАЗВОЈ ВО 2024 И ОЧЕКУВАН РАЗВОЈ ВО 2025

4.1. ВИЗИЈА, МИСИЈА И ВРЕДНОСТИ

МИСИЈА

• Обезбедуваме континуитет во сигурноста, ги следиме во чекор сите новитети и потреби на осигурителниот пазар, се со цел поуспешно и поефикасно работење на Друштвото.

ВИЗИЈА

• Да бидеме осигурително друштво кое на домашниот пазар ќе го препознаваат како сериозен партнер кој нуди услуги со највисок квалитет и сигурност.

ВРЕДНОСТИ

• Ние сме посветени кон клиентите, иновативни, професионални и етични, ние сме успешни во работењето, одговорни кон околината, ние имаме приврзани и задоволни вработени и заедно го градиме угледот на Друштвото.

4.2. ПРОФИЛ НА ДРУШТВОТО

САВА осигурување а.д. со седиште во Скопје е подредено друштво на Позаваровалница САВА д.д. Љубљана, која има доминантно учество од 93,86% во неговиот акционерски капитал.

Име:	<i>САВА осигурување, а.д. Скопје</i>
Седиште:	<i>Ул. Железничка бр.41, 1000 Скопје</i>
Телефон:	<i>+389 (2) 5101 500</i>
Телефакс:	<i>+389 (2) 5101 502</i>
Web страна:	<i>www.sava.mk</i>
Матичен број:	<i>4778529</i>
Основна дејност:	<i>Неживотно осигурување</i>
Година на основање:	<i>1993</i>
Основен капитал:	<i>234.072.672 МКД (3.805.905 ЕУР)</i>
Број на обични акции	<i>18.326</i>
Удел во капиталот:	<i>Позаваровалница Сава, д. д. Љубљана: 93,86%</i>
Органи на управување:	
Генерален директор:	<i>Мелита Гугуловска</i>
Извршен директор:	<i>Кристиан Лешков</i>
Одбор на директори:	
Претседател:	<i>Рок Мољк</i>
Членови:	<i>Милан Виршек</i>
	<i>Мелита Гугуловска</i>
	<i>Кристиан Лешков</i>
	<i>Борут Мавсар</i>
Управувачка поврзаност:	<i>Подредено друштво</i>

4.3. ДЕЈНОСТ НА ДРУШТВОТО

САВА осигурување, а.д. Скопје обавува работи од дејноста на неживотно осигурување, со која обезбедува сигурност за клиентите, економска заштита на имотот, возилата и лицата од ризици и гарантира добро работење со капиталот.

Врз основа на Решение бр.18-23977/8-02 од 28.03.2003 година, Друштвото има дозвола за вршење на работи за осигурување во рамките на следните класи на осигурување:

- Осигурување од последици на несреќен случај-незгода;
- Здравствено осигурување кое не е покриено со задолжителното здравствено осигурување;
- Осигурување на моторни возила (каска);
- Осигурување на шински возила (каска);
- Осигурување на воздухоплови (каска);
- Осигурување на пловни објекти (каска);
- Осигурување на стоки во превоз (карга);
- Осигурување на имот од пожар и природни непогоди;
- Други осигурувања на имот;
- Осигурувања од одговорност од употреба на моторни возила;
- Осигурувања од одговорност од употреба на воздухоплови;
- Осигурувања од одговорност од употреба на пловни објекти;
- Општото осигурување од одговорност;
- Осигурување на кредити;
- Осигурување на гаранции;
- Осигурување од финансиски загуби;
- Осигурување на правна заштита;
- Осигурување на туристичка помош за лица кои се соочуваат со проблеми при патување.

Основната дејност на Друштвото е поврзана со:

- склучување и исполнување на договори за неживотно осигурување;
- склучување и исполнување на договори за соосигурување.

Работењето се одвива преку:

- Сектор за развој и преземање на ризици;
- Сектор за продажба;
- Сектор за штети;

- Сектор за финансии и сметководство;
- Сектор за општи и правни работи;
- Самостојна служба за внатрешна ревизија;
- Самостојна служба за наплата на побарувања;
- Самостојна служба за контролинг;
- Самостојна служба за актуарски работи,
- Самостојна служба за управување со ризици,
- Самостојна служба за ИТ,
- Самостојна служба Контакт центар и
- Самостојна служба за човечки ресурси.

Според обемот и видот на работата Секторите имаат оптимален капацитет за квалитетно извршување на работењето и располагаат со кадар кој има повеќегодишно искуство и знаење, потврдена стручност и компетентност за обавување на работите од областа на осигурувањето.

Стратешка определба на Друштвото е развој на своите вработени, подобрување на квалитетот и перформансите во осигурувањето и зголемување на учеството на осигурителниот пазар.

Делувањето на Друштвото е во согласност со принципите на корпоративното управување преку кое се изразува сигурност, доверба, транспарентност и рејтинг. Потврда за успешното работење се досегашните достигнувања на домашниот пазар и високата позиција во осигурителната дејност во државата.

4.4. ПОЗНАЧАЈНИ СЛУЧУВАЊА ЗА 2024 ГОДИНА

Собранието на акционери на Друштвото на својата 66-та седница одржана на ден 22.05.2024 година донесе Одлука за изменување на Статутот на Друштвото за намалување на бројот на членови на Одборот на директори од 7 (седум) на 5 (пет) членови. На истата седница Собранието на акционери на Друштвото ги отповика сите членови на Одборот на директори поради истек на нивниот мандат и реизбра 5 (пет) членови на Одборот на директори. На 01.11.2024 година неизвршниот и независен член г.Сашо Тоневски поднесе оставка од својата функција во Одборот на директори на Друштвото. На 27.12.2024 година, Собранието на акционери на Друштвото на својата 68-ма седница ја разгледа информацијата за неговата оставка и избра нов неизвршен и независен член на Одборот на директори на Друштвото – г.Борут Мавсар од Р.Словенија.

Во 2024 година Друштвото презеде одредени активности во делот на зголемување на профитабилноста: промени на одредени тарифи, систем за пресметување бонус/малус. Со преземените активности се стави поголем акцент на остварување на поквалитетна премија а притоа и зголемување на бруто полисираната премија.

Во изминатиот период големо значење се даде на рационализација на трошоците, како поле на кое може да се дејствува. За таа цел беа преземени одредени активности, континуирано следење на оперативните трошоци, реорганизација на продажната мрежа, затварање на подружници, рационализација на работните процеси во координација со одговорните лица, без притоа да се наруши ефикасноста и континуитетот на работењето.

4.5. РАЗВОЈ ВО 2024

Во текот на годината редовно беа разгледувани од страна на Одборот на директори извештаи за измени во правната регулатива во Република Северна Македонија, како и Извештаи за ревизија на усогласеноста на Друштвото со прописите и се следеше остварувањето на препораките дадени од Службеникот за усогласеност со прописите (compliance officer). Беа усвојувани нови акти на деловна политика или се вршеше измена и дополнување на постоечките. Беа усвојувани нови интерни акти на Друштвото или се усогласуваа постоечките со измените во законската регулатива и со изменетите оперативни процедури.

Во 2024 година активно се работеше на усовршување на дигитализацијата на процесите, воведување современи методи и организација на работење, но истовремено и на подобрување на квалитетот на осигурувањето. Исто така, динамично се развиваше процесот на воспоставување на сигурни и доверливи односи со клиентите. Проектот за непосредно и систематично поврзување со осигурениците и задоволување на нивните интереси, односно обликување на процесот на работење спрема потребите и интересите на клиентите, успешно се остварува.

Во своето работење перманентно ги следиме современите европски и светски трендови и воведуваме иновации во согласност со светските стандарди. Во фокусот на нашето работење и понатаму остануваат осигурениците, како и придонесот за развојот на економијата во земјата. Вложувањето во квалитетот, знаењето и вештините се компаративна предност и придобивка за клиентите/осигурениците, акционерите и вработените.

Друштвото во работењето се базира на следните вредности:

- Доверба и интегритет;
- Задоволство на клиентите;
- Продукти кои се формираат според потребите на клиентите;
- Грижа за угледот и напредокот на Друштвото;
- Користење на вкупните способности и капацитет, за развој и остварување на добри резултати во работењето;
- Задоволство и лојалност на вработените;
- Компетентност и одговорност во работењето;
- Транспарентност во работењето;
- Тимско и успешно работење.

4.6. ОЧЕКУВАН ИДЕН РАЗВОЈ ВО 2025

Сава Осигурување како дел од Осигурителна групација Сава, компанијата зазема стабилна позиција на македонскиот осигурителен пазар. Нашата главна цел е да им понудиме на клиентите квалитетни услуги со кои ќе им овозможиме пристап до широк спектар на квалитетни осигурителни продукти.

Активности за 2025 година:

Нови продукти и ревидирање на постоечки:

Согласно анализата и потребите на пазарот, трендовите за развој во осигурувањето, како и со цел стекнување на конкурентска предност, во 2025 година планирано е проширување на палетата на продукти и ревидирање на постоечките осигурителни продукти и асистенции согласно планот за развој на нови продукти. Исто така, постоечкото портфолио на продукти дополнително ќе се прилагоди на актуелните ESG критериуми и соодветните практики за прием во осигурување.

Развој на Bankassurance-a:

Исто така, во текот на 2025 година, планирано е проширување и подобрување на соработката во Делот на банкоосигурување со НЛБ Банка во повеќе сегменти: во делот на осигурување на корпоративните клиенти на банката, премиум клиентите на Банката, пакетирање на осигурителни продукти за масовен пазар, унапредување на продажбата на CPI продуктот (неможност за враќање на кредит) и дигитализација на процесите при продажба и размена на податоци. Преку сите овие активности целта е да се да се унапреди соработката со Банката, да се постигне повисок степен на продажба и да се овозможи повисока ефикасност и оптимизација во работењето.

Web продажба:

Во текот на 2025 година ќе се работи на континуирано унапредување на софтверски веб базирани решенија за продажба и за оптимизација на процесите.

Продажни активности

Во текот на 2025 година ќе се спроведуваат различни продажни акции кои ќе бидат пропратени со соодветна маркетиншка поддршка и промоција на социјалните канали. Со цел континуирано унапредување на квалитетот на продажбата ќе се спроведуваат низа обуки за вработените во целата продажна мрежа и инкубатор, како и тестирање и проверка на знаење со мерење и следење на ефектите на подобрување. И во 2025 година ќе продолжиме во насока на континуирана посветеност на клиентот со можност за избор на класичен или дигитален начин на продажба нудејќи ги дигиталните решенија за оптимизација и рационализација на процесот на продажба (Е-потпис, on-line плаќање).

Останати активности

- Дигитализација на интерните процеси (DMS) што претставува Групациски проект;
- Оптимизација на моделот на наградување на продажна мрежа, воведување на корективни провизиски фактори во зависност од реализација на планските активности;
- Намалување на трошоците на работењето и подобрување на процесот на набавки;
- Синергиски фокус со СПД-во и САВА Стејшн;
- Отварање на нова станица за технички преглед;
- CSR активности – Срце за светот;
- Намалено користење на хартија во текот на работните процеси;
- HR активности;
- Оптимизација на користење на енергетските ресурси.

Дејствувањето на Сава Осигурување во 2025 година е во насока на исполнување на поставените стратешки цели за периодот 2025-2029, кои се во склоп на остварување на главните приоритети на Групацијата Сава. Во нашиот фокус и понатаму се нашите клиенти и нашата цел е понуда на најсоодветен осигурителен прозивод и севкупно позитивно искуство, што во целост ќе одговори на нивните потреби, преференции и во крајна линија ќе доведе до задоволни осигуреници. Значајно внимание се посветува на дигитализацијата, на новите форми на работење кои ги наметнува новото време со кое постојано држиме чекор, притоа ги користиме сите предности што овие новитети ги нудат, што ни овозможува конкурентност на пазарот и ни дава можност да ние самиот го трасираме нашиот пат, притоа да наметнуваме нови трендови и очекувања од осигурителната дејност.

4.7. ОПИС НА ГЛАВНИТЕ ОПАСНОСТИ И НЕСИГУРНОСТИ СО КОИ СЕ СООЧУВАШЕ ДРУШТВОТО

Економските услови, кои беа актуелни во изминатите неколку години, остануваат релевантни и во 2024 година. Доминантен предизвик беше инфлацијата и каматните стапки, кои на крајот од 2024 година влегуваат во зона на стагнација. Дополнително, глобалните економски и геополитички случувања имаат значително влијание врз деловното окружување во Македонија, што доведуваат до зголемени предизвици во работењето на компаниите.

Во 2024 година на македонскиот осигурителен пазар, се повеќе се чувствува силна конкуренција и борба на пазарот. Покрај силната конкуренција, САВА осигурување успешно се бори на пазарот, остварува континуитет во работењето и заклучно со четвртиот квартал на 2024 година го зазема петтото место според вкупната бруто полисирана премија во Република Северна Македонија со 10,5% пазарно учество.

Македонија во 2024 година се соочува со умерен економски раст, но и со значителни предизвици поврзани со инфлација, фискален дефицит и одржување на животниот стандард.

Главни оперативни опасности со кои се соочивме во 2024 година:

- нелојална конкуренција;
- инфлација;
- затегната монетарна политика;
- ниска куповна моќ;
- големи штети;
- мал финансиски пазар;
- низок степен на ликвидност на стопанските субјекти.

5. КОРПОРАТИВНО УПРАВУВАЊЕ

5.1. СТРЕТЕШКИ НАСОКИ НА ДРУШТВОТО

Клиент во фокус, дигитализација, агент од иднината

- Одлична услуга за нашите клиенти;
- Градење блиски релации со клиентите, зголемување на нивното задоволство;
- Дигитализиран бизнис;
- Развој на нови осигурителни производи и услуги;
- Развој на нови заменски услуги: технички станици, мал медицински центар;
- Пронаоѓање на нови продажни канали и подобрување на соработката со постоечките;

- Прибирање податоци и квалитативна анализа на веќе постоечките податоци;
- Сегментација на клиентите ,со цел понуда на персонализирани производи;

Рационализација на бизнис процесите

- Ефикасна употреба на нови ИТ технологии за издигнување на операциите на повисоко ниво;
- Намалување на коефициентот на трошоци за стекнување преку промена во моделот за пресметка на провизии.

Одржлив развој

- Пронаоѓање на решенија за намалување на загадувањето на околината

Долгорочни развојни цели на Друштвото:

- Постојан развој и раст на Друштвото како афирмирана осигурителна компанија, која е силно етаблирана на македонскиот пазар;
- Заштита на интересите на акционерите, осигурениците и на вработените, одржување и зголемување на стабилноста и финансиската моќ;
- Поефикасно и подинамично работење и целосна ориентираност кон корисниците и пазарот;
- Зголемување на квалитетот и на финансиската сила на Друштвото;
- Зголемување на довербата и рејтингот на Друштвото и подобрување на перформансите на Друштвото;
- Унапредување на работењето и развивање модел на корпоративно управување.
- Фокус кон клиентите (CRM)
- Развој на постоечките и воведување на нови канали на продажба
- Развој на нови производи и услуги во осигурувањето
- Развој на нови и постоечките помошни услуги
- Препознавање на пазарот и употреба на модерни пристапи и нови технологии за продажба
- Развој на осигурување во соработка со технолошки, иновативни и специјални партнери
- Подобрување на продуктивноста и економичноста
- Синергија со другите компании во осигурителната Групација Сава

5.2. ИСПОЛНУВАЊЕ НА ДЕЛОВНИТЕ ЦЕЛИ

Нашето работење е насочено кон остварување на стратешките насоки, со постојан фокус на квалитет и иновативност. Заедничката визија на сите членки на Сава Ре е да изградиме осигурителна групација која ќе биде препознатлива на пазарот како бренд што нуди осигурителни и реосигурителни услуги со највисок квалитет.

Во согласност со стратешките цели, Друштвото во 2024 година ги спроведе следниве активности:

- Промена на условите, одредбите и тарифите за патничко осигурување и осигурување на моторни возила;
- Ре-адаптација на една подружница во Е-подружница;
- Имплементирање на Е-потпис во процесот на продажба;
- Автоматско евидентирање во строга евиденција на полисите со Е-потпис и полисите преку веб-продавницата;

- Прилагодување на ESG критериумите;
- CSR активности- Срце за светот;
- СМС известување за обнова на полиса и наплата на долг;
- Употреба на дрон во проценка на штети;
- ХР активности:
 - Воведување на програма за Амбасадор,
 - Health day,
 - LinkedIn активности,
 - Мерење на организациска култура и клима,
 - Постапка за годишно интервју и наградување на вработените,
 - Политика за развој на вработените.

Целокупното работење на Друштвото е насочено кон остварување на следните принципи во осигурителното работење:

- Квалитетни услуги кои ќе ги задоволат потребите на осигурениците;
- Постојана ликвидност во работењето;
- Задржување на постоечкиот обем на работа и зголемување на осигурителното портфолио со придобивање на нови осигуреници;
- Афирмирање на работењето, обезбедување поповолни услови на осигурување, работа според пазарните услови и постоечката конкуренција;
- Максимална сигурност во исплатата на штетите на осигурениците и нивна што пореална проценка, со цел заштита и задоволување на интересите на осигурениците;
- Зголемување на ангажираноста, професионалноста и лојалноста на вработените во вршењето на осигурителните услуги;
- Прилагодување на условите и тарифите во согласност со техничкиот резултат;
- Развивање и јакнење на софтверската поддршка;
- Одржување на финансиската стабилност и обезбедување на профит за акционерите и за Друштвото.

5.3. ОВЛАСТЕНИ РЕВИЗОРИ

Собранието на акционери на Друштвото на својата 67-ма вонредна седница, одржана на ден 27.08.2024 година донесе Одлука, Друштвото за ревизиски, консалтинг и даночни услуги ДИЛОИТ ДОО Скопје да изврши ревизија на Годишната сметка и финансиските извештаи на Друштвото за деловната 2024 година. Врз основа на Одлуката, Друштвото побара и доби согласност од Агецијата за супервизија на осигурување за овластениот ревизор Друштвото за ревизиски, консалтинг и даночни услуги ДИЛОИТ ДОО Скопје да врши ревизија за деловната 2024 година.

5.4. МАТЕРИЈАЛНИ ФАКТОРИ НА РИЗИК

САВА осигурување ја креира политиката за управување со ризиците согласно прописите за управување со ризиците на Групаацијата и според Законот за супервизија на осигурување, водејќи сметка за потребното ниво на обемот на капиталот, маргината на солвентноста, износот на техничките резерви, вредноста на средствата, вложувања и локализацијата на средствата кои ги покриваат техничките резерви.

Службата за управување со ризици ги идентификува, мери и проценува ризиците на кои е изложено Друштвото во своето работење, односно управува со истите така што се обезбедува трајно одржување на степенот на изложеност на ризици, без притоа да го загрози капиталот и работењето на Друштвото. Воедно, обезбедува соодветна заштита на интересите на осигурениците, корисниците на осигурувањето, третите оштетени лица и другите доверители на Друштвото, во согласност со Законот, Политиката за управување со ризици и внатрешните акти на Друштвото.

Во 2024 година Друштвото продолжи да работи во услови предизвикани од светската инфлација и геополитички нестабилности на регионот на Европа и нестабилноста предизвикана од природни катастрофи на пазарот на осигурување и истите влијааа на работењето и оценувањето на ризиците. Во 2024 година геополитичката криза која беше предизвикана од војната во Украина, и која го дестабилизира пазарот и понудата и побарувачката на основните животни продукти, полака се стабилизираше и во 2024 година немаше големи ценовни шокови како што имаше од почетокот на војната. Војната на Блискиот Исток се покажа дека сепак нема значајно влијание за дестабилизација на пазарот. Во доменот на локалните најголеми фактори кои што влијааа во зголемувањето на одредени ризици е нелојалната конкуренција, но и покрај тоа сепак дојде до зголемување на премијата на осигурителниот пазар. Кај инфлацијата во 2024 година веќе се забележуваше умерена стабилност и се движеше во одредени граници што придонесе за стабилизација на цените на сите енергенти кои влијаат на секојдневно функционирање на граѓаните и компаниите. Навременото детектирање на сите овие ризици и областите кои имаа најголемо влијание за работењето на Друштвото допринесе за минимизирање на последиците и одржување на процесот на работа во границите на нормалното работење. Поради тоа и изложеноста на ризиците во Друштвото оваа година беше на исто ниво како од претходната година. Во процесот на оценување на ризиците секогаш беа вклучени и влијанијата на горенаведените фактори за зголемувањето или намалувањето на ризикот и мерките кои се преземаат за негово регулирање. Управувањето и оценувањето на ризиците во изминатиот период беше во согласност со измените на законската регулатива донесена од законодавецот и регулаторот (АСО).

Во директна корелација со падот на Бруто домашниот производ и инфлацијата, Друштвото предвиди оперативен ризик од пад во своето работење кој не се случи. Сите класи на осигурување продолжија да се продаваат исто како и претходната година и од аспект на продажба немаме намалено побарување на одредени класи на осигурување, како зелената карта, патничкото осигурување и транспортот и овие класи на осигурување се продаваа без ограничувања и беше забележан раст во целокупната премија во однос на претходната година. Успешно се справуваме со зголемениот ризик од климатските промени, а стратегиите што се изградени во врска со климатските промени позитивно влијаат на зачувување на портфолиото. Во 2023 година се преземени активности и промени кои продолжија во 2024 година и придонесоа да се зголеми премијата и намали ризикот, а истовремено да може да се сервисираат штетите, без инфлацијата да влијае на портфолиото.

Инфлацијата на штети која беше забележителна во 2023 година, во 2024 година штетите во Каско осигурување и Автомобилска одговорност се во рамките на очекуваните износи, односно нема големи отстапки во овој дел. Во периодот кој следи не очекуваме на кој било начин да биде загрозувана солвентноста на компанијата, стапката на солвентност на компанијата останува висока. Целокупната макроекономска и инфлацииска криза немаше голем импакт на пазарните ризици, но и минимален импакт на ликвидносните ризици. Исто така, сметаме дека ликвидносниот ризик во компанијата е добро управуван и не очекуваме значително зголемување на овој ризик во следните 12 месеци, така што претпоставката за функционална компанија продолжува да важи. Нашата претпоставка се заснова на готовинскиот тек што се очекува од основната дејност и составот на инвестициското портфолио, што може да обезбеди доволна ликвидност за долг период на тешки услови.

Постојаните следења на состојбите и трендовите од страна на Управата доведоа до стабилно работење и брзи реакции и прилагодувања на новите ситуации.

Управата смета дека неизвесноста поврзана со инфлаторните и макроекономски предизвици остануваат присутни и во 2025 година, но со помал интензитет и целокупното работење ќе продолжи да се одвива во економска ситуација слично како и претходната година предизвикана од зголемени трошоци и послаба куповна моќ на населението, но сепак се очекува раст на целокупната премија и стабилно работење на Друштвото.

Процедурите, инструкциите, постапките и дејствата со кои Друштвото управува со ризиците опфаќаат квалитативен и квантитативен начин на управување со истите.

Управувањето со ризиците е во согласност со прописите, правилата на структурата, добрите деловни обичаи и деловната етика.

Друштвото во своето работење е изложено на следните ризици:

- Ризик од неисполнување на обврски од договорени страни
- Ризик од осигурување
- Пазарен ризик
- Оперативен ризик
- Ликвидносен ризик
- Стратегиски ризик

Самостојната служба за управување со ризици заедно со Органот на управување на Друштвото преземаат мерки за отстранување на наведените ризици и со нив управуваат на следниов начин:

Ризик од осигурување - Друштвото ги елиминира и смалува ризиците на осигурување на тој начин што се прави адекватна проценка на ризикот кој се превзема во осигурувањето. Воедно, Друштвото се грижи за адекватно одредување на премијата, како од аспект на висината, така и во однос на структурата.

САВА осигурување адекватно го утврдува и нивото на самопридржајот, при што вишокот на ризик над самопридржајот го пренесува во реосигурување. Друштвото настојува да избере оптимално реосигурување и при тоа многу се води сметка за рејтингот на реосигурувачот.

Исто така, Друштвото адекватно ги утврдува техничките резерви, при што, како и до сега, на овој ризик му се пристапува со големо внимание. Ова се обезбедува со употреба на прилагодени актуарски методи и анализи.

Пазарен ризик - При прилагодувањето, спрема барањата на корисниците на услугите од осигурувањето, Друштвото води сметка за нивната адекватност. Воедно, Друштвото се спротиставува на нелојалната конкуренција, во согласност со прописите, кои ја регулираат оваа област. САВА осигурување ги превзема сите можни мерки да обезбеди адекватно управување со имотот и обврските. При тоа, посебно се води сметка да се обезбеди адекватна заштита од промена на каматните стапки, промена на цената на хартиите од вредност, промена на цената на недвижностите и др.

Оперативен ризик - Друштвото перманентно ги проверува внатрешните процедури и прописи, со што се отстрануваат и намалуваат можностите за пропусти во работењето. Воедно, се настојува на добра организациска поставеност и систематизација на работните места.

Ликвидносен ризик - Друштвото перманентно ја следи солвентноста и ликвидноста на компанијата во работењето, соодветно управува со средствата и обврските. Врши правилна проценка, евидентирање, презентирање и транспарентност во објавување на вредноста на средствата, изворите на средства, како и приходите, расходите и резултатите од работење.

Ризик од неисполнување на обврски од договорните страни - Друштвото перманентно го следи ризикот од неисполнување на обврските - ризик дека издавачот на обврзници нема да е во можност во целост да ја подмири обврската, неисполнување на обврски по договори за реосигурување и др. Исто така континуирано се следи ризикот од намалување на кредитниот рејтинг на комингентите.

Стратегискиот ризик - Друштвото го контролира и управува на тој начин што врши следење и отстранување на можностите од појава на ризик од неочекуван пад на вредноста на компанијата како резултат на негативен ефект од менаџерска одлука, промени на бизнис средината како и промена во развојот на пазарната економија.

Постојниот информатички систем постојано се надградува и прилагодува спрема потребите на Друштвото.

5.5. ЗДЕЛКИ СО ЗАИНТЕРЕСИРАНА СТРАНА

Друштвото во текот на 2023 година изврши избор на реосигурителни компании со цел да обезбеди реосигурително покритие за деловната 2024 година при што ќе бидат склучени повеќе договори за реосигурување со Позаваровалница САВА д.д. Љубљана и Босна Ре кои се однесуваат на 2024 година со кои се врши реосигурување на ризиците на САВА осигурување кои се над максималното покритие на компанијата. За наведеното, Одборот на директори на Друштвото на ден 28.12.2023 година донесе Одлука за избор на најповолен понудувач за реосигурување за 2024 година. Со одлуката се избраа најповолни понуди за реосигурување за 2024 година за еднаков обем на реосигурително покритие кое беше барано од страна на Друштвото со барањето за доставување на понуди. Одлуката беше донесена по спроведено прибирање и рангирање на три понуди од реосигурителни компании.

Покрај наведеното, Одборот на директори Друштвото на својата 44-та седница, одржана 12.01.2024 година донесе Одлука за одобрување на зделка со заинтересирана страна. Со Одлуката се одобри склучување и реализација на зделка со заинтересирана страна на САВА осигурување а.д. Скопје како Закуподавач со ВИТА С ХОЛДИНГ ДОО Скопје, со седиште на ул.Загребска бр.28А во Скопје, со ЕМБС 7690088 и ЕДБ 4080023616660, како Закупец и тоа: склучување на Договор за закуп на недвижен имот кој е во сопственост на Закуподавачот, а е лоциран во Скопје, на ул.Димче Мирчев бр.20. Месечната вредност на зделката со заинтересирана страна од член 1 на оваа Одлука изнесува 12.550,00 евра плус данок на додадена вредност, во денарска противвредност пресметана врз основа на средниот курс на НБРСМ на денот на фактурирањето. Врз основа на донесената Одлука, Друштвото склучи Договор за закуп на недвижен имот со ВИТА С ХОЛДИНГ ДОО Скопје, на ден 15.01.2024 година,

со период на важење од 01.01.2024 година. За Договорот е составена солемнизација на ден 16.01.2024 година од страна на Нотар Методија Ристоски од Скопје под ОДУ бр.31/24. Страните на договорот одлучија спогодбено да се раскине Договорот за закуп на недвижен имот заклучно до 31.03.2024 година. За раскинувањето е склучена Спогодба на ден 01.04.2024 година заверена кај Нотар Методија Ристоски од Скопје по УЗП бр.3184/2024. По основа на Договорот за закуп на Друштвото му се исплатени средства во висина од 2.322.722,00 по основ на закупнина, што претставува приход за Друштвото.

Одборот на директори Друштвото на својата 4-та седница, одржана 25.06.2024 година донесе Одлука за одобрување на зделка со заинтересирана страна. Со Одлуката се одобри склучување и реализација на зделка со заинтересирана страна на САВА осигурување а.д. Скопје како Закуподавач со САВА пензиско друштво а.д. Скопје, со седиште на ул.Мајка Тереза бр.1 во Скопје, со ЕМБС 5989434 и ЕДБ 4030005551006, како Закупец и тоа: склучување на Договор за закуп на недвижен имот кој е во сопственост на Закуподавачот, а е лоциран во Скопје, на ул.Димче Мирчев бр.20. Месечната вредност на зделката со заинтересирана страна од член 1 на оваа Одлука изнесува 12.550,00 евра плус данок на додадена вредност, во денарска противвредност пресметана врз основа на средниот курс на НБРСМ на денот на фактурирањето. Врз основа на донесената Одлука, Друштвото склучи Договор за закуп на недвижен имот со САВА пензиско друштво а.д. Скопје, на ден 12.07.2024 година, со период на важење од 01.07.2024 година. За Договорот е составена солемнизација на ден 15.07.2024 година од страна на Нотар Методија Ристоски од Скопје под ОДУ бр.524/24. По основа на Договорот за закуп на Друштвото му се исплатени средства во висина од 4.630.554,00 по основ на закупнина, што претставува приход за Друштвото.

5.6. ГОЛЕМИ ЗДЕЛКИ

Во 2024 година Друштвото нема склучено голема зделка.

5.7. ИЗМЕНИ ВО ОСНОВНАТА ГЛАВНИНА И ВО РЕЗУЛТАТИТЕ ЗА ИЗВЕШТАЈНИОТ ПЕРИОД

Во 2024 година не настанале промени во основната главнина на Друштвото, па соодветно на тоа немало никакво влијание од таков карактер на резултатите на Друштвото.

5.8. ПРОМЕНА ВО СОПСТВЕНИЧКАТА СТРУКТУРА

Во 2024 година има промена во акционерската структура на САВА осигурување а.д. Скопје, како што следи:

Во текот на 2024 година сите 920 акции на акционерот Друштво за услуги МТ ДОО Штип – во стечај кои до тогаш имаат ограничување се префрлени и тоа: 550 акции на акционерот Друштвото за производство, трговија и услуги Премиум Инвест ДООЕЛ увоз-извоз Скопје, 83 акции на акционерот Друштвото за трговија и услуги ФМГ Групп ДООЕЛ Скопје, 287 акции на акционерот Ѓорѓи Трајковски од Скопје. Пред промената друштвото имаше 6 акционери, додека после промената друштвото има 7 акционери. Сите 18.326 акции на САВА осигурување а.д. Скопје после промената се без ограничување.

5.9. АКЦИОНЕРСКИ КАПИТАЛ И СОПСТВЕНИЧКА СТРУКТУРА

На ден 31.12.2024 година акционерскиот капитал на САВА осигурување а.д. Скопје изнесува 3.805.905 ЕУР. Акционерскиот капитал на САВА осигурување е поделен на 18.326 обични акции со номинална вредност на 1 акција од 207,68 ЕУР. Една обична акција дава право на еден глас во Собранието на акционери на САВА осигурување, а.д. Скопје. Акционерите - сопственици на обични акции од САВА осигурување, а.д. Скопје ги имаат следниве права од акциите, и тоа:

1. Право на глас во Собранието на Друштвото,
2. Право на исплата на дел од добивката (дивиденда) и
3. Право на исплата на дел од остатокот на ликвидационата, односно стечајната маса на Друштвото.

Табела 5.9.1. Акционерска структура

Акционер	Број на акции	Номинална вредност на акциите (eur)	Структура %
Позаваровалница САВА Д.Д. Словенија, Љубљана	17.201	3.572.268	93,86%
Премиум Инвест Дооел Увоз-Извоз Скопје	596	123.776	3,25%
Ѓорѓи Трајковски	287	59.603	1,57%
Крсте Таневски	135	28.037	0,74%
ФМГ Групп ДООЕЛ Скопје	83	17.237	0,45%
Југотутун АД Скопје	13	2.700	0,07%
Ѓорѓи Јованов	11	2.284	0,06%
ВКУПНО	18.326	3.805.905	100,0%

Членовите на Одборот на директори немаат сопственост на акции во акционерскиот капитал на САВА осигурување а.д. Скопје.

Табела 5.9.2. Учество на правни и физички лица во акционерската структура

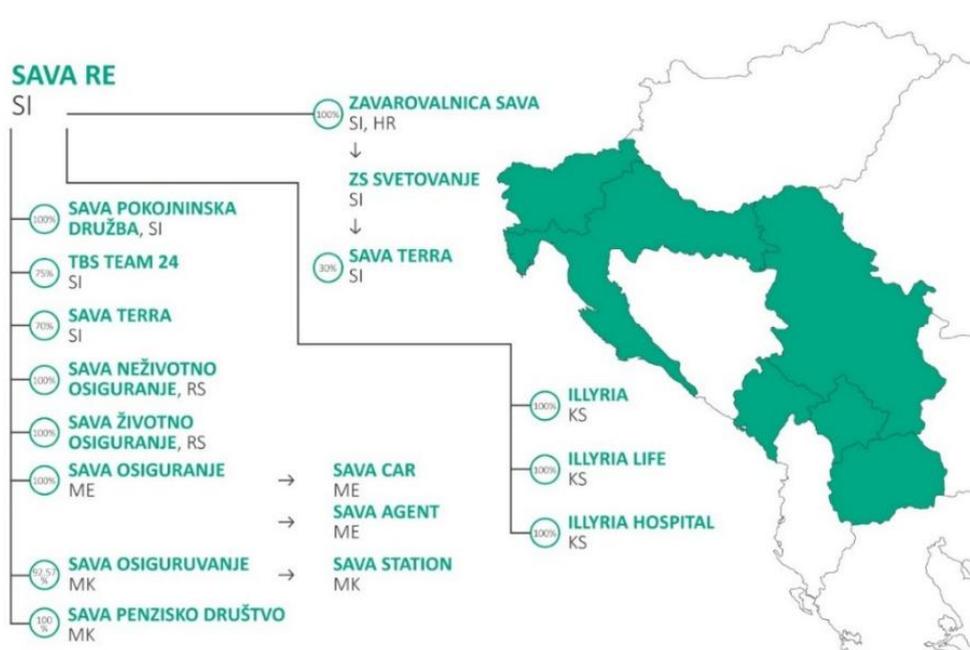
Акционери	Број акции	% во сите издадени акции
Правни лица	17.893	97,6%
Физички лица	433	2,4%
Фондови	-	/
ВКУПНО	18.326	100,0%

Денес САВА осигурување е дел од групацијата на САВА осигурителна група која е една од најголемите осигурителни групации во Централна Европа. Привилегијата да се биде дел од ваква групација е многукратна. Покрај сигурноста која ја има клиентот, тука е и многугодишното искуство во осигурителната сфера, но и перспективата за воведување на нови развојни начини на продажба на нашиот осигурителен пазар.

Изминатите периоди не потсетија на комплексноста на управувањето со ризикот, што всушност е задача која што никогаш не е завршена. Исто така, се испостави дека глобализацијата сепак содржи позитивни и негативни импликации за речиси секоја економија и секоја компанија.

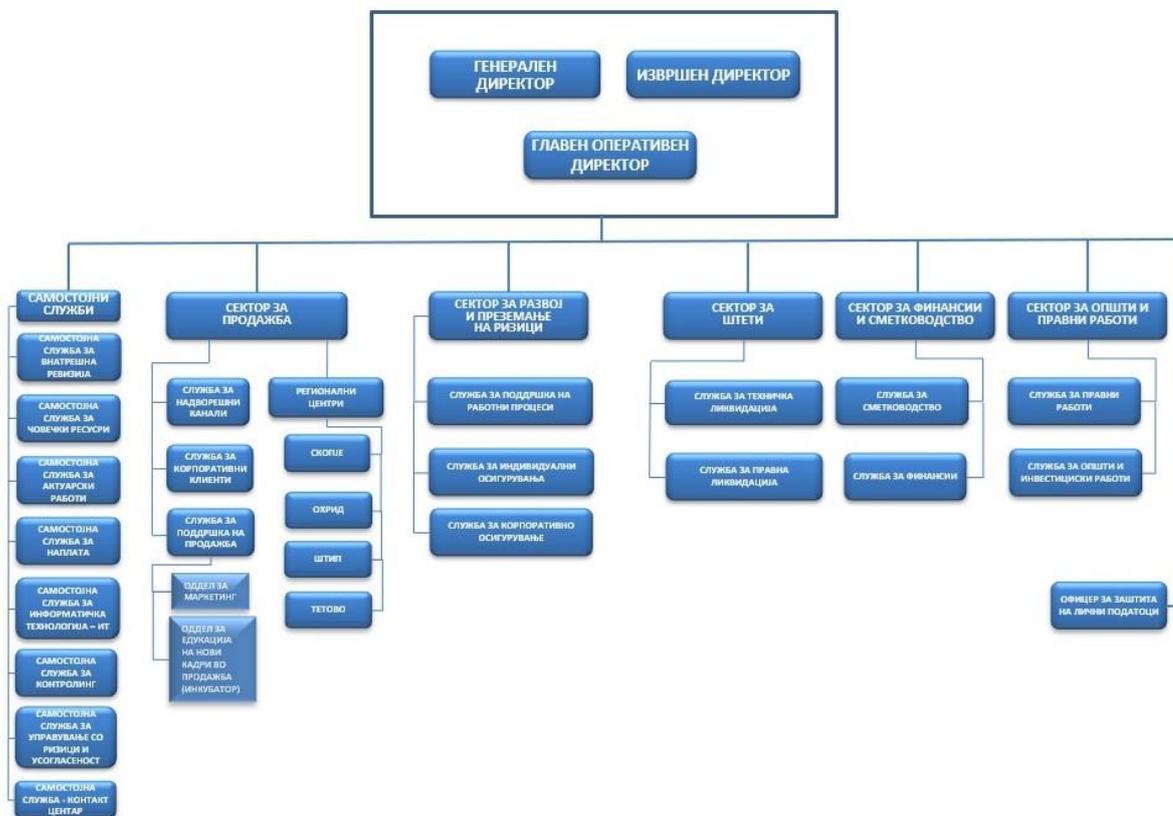
САВА осигурителната група ја задржа својата бонитетна оцена А со прогноза „позитивна“, според евалуацијата од компанијата S&P Global Ratings од декември 2024 година, и според AM Best со рејтинг А со прогноза („стабилна“) од октомври 2024 година.

Слика 5.9.1. Групација Сава Ре

5.10. ОРГАНИЗАЦИОНА ШЕМА

Слика 5.10.1. - Организациона структура

5.11. ПОДРУЖНИЦИ НА ДРУШТВОТО

САВА осигурување а.д. Скопје на крајот на 2024 година располага со 36 подружници низ Република Северна Македонија, и тоа со следниве локации:

1. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Автокоманда*, со седиште во Скопје на ул.624 бр.1 Скопје
2. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Автобуска Станица*, со седиште во Скопје на ул.Никола Карев бр.20 Скопје
3. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Берово*, со седиште во Берово, на ул.23-ти Август бб Берово
4. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Битола*, со седиште во Битола, на ул.Борис Кидрич бр.8/1-1, Битола
5. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Велес*, со седиште во Велес, на ул.Владимир Назор бр.2 Велес
6. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Виница*, со седиште во Виница, на ул.Кирил и Методиј бр.23 Виница,
7. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Гевгелија*, со седиште во Гевгелија, на ул.Маршал Тито бр.55 Гевгелија

8. САВА осигурување а.д. Скопје – *Подружница Гостивар 1*, со седиште во Гостивар, на ул.Гоце Делчев бр.22 Гостивар
9. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Грација*, со седиште во Скопје, на ул.Максим Горки бр.19 Скопје
10. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Делчево*, со седиште во Делчево, на ул.Булевар Македонија бб Делчево
11. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Илинден*, со седиште во Скопје, на ул.Трница бр.1 Скопје
12. САВА осигурување а.д. Скопје – *Подружница Каменица*, со седиште во Каменица, на ул.Александар Македонски бр.11/2-1 Каменица
13. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Карпош*, со седиште во Скопје на ул.Булевар Партизански одреди бр.62/2-13 Скопје
14. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Кавадарци 1*, со седиште во Кавадарци, на ул.Ц. Поп-Ристов бр. 7 1/1-1, Кавадарци
15. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Кичево*, со седиште во Кичево на ул.бул.Ослободување бр.81 Кичево
16. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Кочани 1*, со седиште во Кочани на ул.29-ти Ноември бр.1-3 Кочани
17. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Куманово*, со седиште во Куманово, на ул.Ленинова бр.2 лок.4 Куманово
18. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Куманово 1*, со седиште во Куманово, на ул.Козјачка бр.7, Куманово
19. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Куманово 2*, со седиште во Куманово, на ул. 11-ти Октомври бр.1/3 Куманово
20. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Неготино*, со седиште во Неготино, на ул.Јане Сандански бр.23, Неготино
21. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Охрид*, со седиште во Охрид, на ул.Булевар Туристичка бр. 36а Охрид
22. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Охрид 1*, со седиште во Охрид, на ул.Јане Сандански бр.49, Охрид
23. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Охрид 2*, со седиште во Охрид на ул.15-ти Корпус бр.93, Охрид
24. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Прилеп*, со седиште во Прилеп, на ул.11-ти Октомври бр.80 Прилеп
25. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Пробиштип*, со седиште во Пробиштип, на ул.Миро Барага бр.1 Пробиштип
26. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Радовиш*, со седиште во Радовиш, на ул.Булевар Александар Македонски бб Радовиш
27. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Ресен*, со седиште во Ресен, на ул.29-ти Ноември бр.30/ГТЦ Ресен
28. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Свети Николе*, со седиште во Свети Николе, на ул.Кумановска бр.66 Св.Николе
29. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Струмица*, со седиште во Струмица, на ул.24-ти Октомври бр.46 Струмица
30. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Струмица 2*, со седиште во Струмица, на ул.Климент Охридски бб Струмица
31. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Струмица 3*, со седиште во Струмица, на ул.Населено место без уличен систем бр.246 с. Турново Струмица
32. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Тетово*, со седиште во Тетово, на ул.Јане Сандански бр.101 Тетово

33. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Тетово 1*, со седиште во Тетово, на ул.29-ти Ноември бр.108, Тетово
34. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Три Бисери Скопје*, со седиште во Скопје, на ул.Булевар Јане Сандански бр.7 ТЦ-Три Бисери Скопје
35. САВА осигурување а.д. Скопје – *Подружница Чешиново-Облешево*, со седиште во Чешиново-Облешево на ул.Јоаким Крчовски бр.1 Облешево
36. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Штип*, со седиште во Штип на ул.Кеј Маршал Тито бб.

5.12. ПОДАТОЦИ ЗА ПРОДАЖНАТА МРЕЖА

САВА осигурување во Секторот продажба располага со добро развиена продажна мрежа на агенти, распоредени во 36 подружници на територија на Републиката.

Агентската мрежа на Друштвото ја базира својата продажна стратегија со фокус на физички лица, како и мали и средни претпријатија. Во структурата на премијата се опфатени повеќе класи на осигурување, вклучувајќи: осигурување на имот, возила, незгода и доброволно приватно здравствено осигурување (ДПЗО). Изградени се стабилни деловни односи со осигурениците, при што во наредниот период не се очекуваат значителни промени во продажбата, обновата на полиси и проширувањето на мрежата.

Продажбата се реализира преку Секторот за продажба во Скопје, односно преку подружниците во повеќе градови низ државата, како и преку продажни места – шалтери.

Структурата на продажната мрежа опфаќа:

- 67 редовно вработени агенти,
- 58 надворешни агенти,
- 43 брокерски друштва,
- 1 деловна банка,
- 33 туристички агенции,
- 2 агенции за застапување во осигурување,
- останати продажни канали.

Агентите продолжуваат да ја применуваат успешната практика „еден вработен – еден клиент“, овозможувајќи целосна услуга од сите видови осигурување. Вработените во Секторот за продажба имаат целосна поддршка за да се фокусираат на продажбата и работата со клиентите. Нивните резултати системски се следат и врз основа на постигнатите резултати се применува стимулативно наградување.

Овој модел на продажба носи значајни резултати и нуди бројни предности, меѓу кои: унифицирано работење во сите продажни центри и подружници, зголемен квалитет на услугите, брзо и ефикасно изготвување на понуди и пресметки по електронски пат, ефективна контрола на изготвените полиси,

подобрана наплата на премиите и, пред сè, градење стабилни и доверливи односи со клиентите. Воспоставената деловна соработка е успешна и резултира со континуиран раст на бројот на договори и полиси.

6. ОПИС НА СОСТОЈБАТА ВО СТОПАНСТВОТО

6.1. МАКРОЕКОНОМСКИ ДВИЖЕЊА ВО 2024 И ОЧЕКУВАЊА ВО 2025¹

Светската економија се соочуваше со многубројни предизвици во 2024 година, како што се војната во Украина и на Блискиот Исток, високата инфлација и стагнацијата во монетарната политика, што создаде неизвесност во економското опкружување на РС Македонија.

Меѓународно економско опкружување – Според најновите истражувања, за периодот 2024 – 2026 година се очекува стабилен глобален раст. Ризиците околу светскиот раст се претежно надолни, а ризикот од зголемените геополитички тензии и неизвесноста во трговските политики е најзначителен на краток рок, што би довело до раст на увозните цени и на инфлацијата. Воедно, послабиот раст или побавното забавување на инфлацијата може да предизвика нестабилност на финансиските пазари и да ја загрози финансиската стабилност, како и да ја зголеми финансиската ранливост, особено на високозадолжените земји во развој.

Ревизиите кај светските цени на примарните производи за 2024 и 2025 година се главно надолни, при што се очекува претежно пад на цените во 2024 и 2025 година и нивна стабилизација во 2026 година. Сепак, движењата и оцените за цените на примарните производи и натаму се под силно влијание на случувањата поврзани со војната во Украина и воениот конфликт на Блискиот Исток, што создава голема неизвесност околу нивната идна динамика и ефектите врз светската и домашната економија.

Во однос на странската каматна стапка ЕУРИБОР со едномесечна рочност, се очекува нејзино намалување во целиот период на проекцијата, минимално посилено во споредба со октомври. Притоа, ЕЦБ на состанокот во декември по четврти пат оваа година ги намали каматните стапки за 0,25 п.п.

¹ Преземено од Квартален извештај_февруари 2025 на НБРМ

https://www.nbrm.mk/content/MPI%20publikacii/Istrazuvanje_Kvartalen_izvestaj_fevruari_2025.pdf

(или за 1 п.п. вкупно), при оцена за послабо закрепнување на економска активност во еврозоната од очекувањата и понатамошно забавување на вкупната инфлација во согласност со очекувањата.

Македонска економија - Најновите показатели од домашната економија упатуваат на макроекономска слика којашто не отстапува многу од октомвриските проекции. Во третото тримесечје од 2024 година **реалниот годишен раст на БДП** малку забрза и достигна 3%. Анализирани по компоненти, годишниот раст произлегува од домашната побарувачка, во чии рамки најголем придонес имаат потрошувачката на државата и на населението, а мал раст бележат и бруто-инвестициите. Нето-извозот оствари мал негативен придонес, при речиси непроменети нивоа на извозот и увозот на стоки и услуги.

Во ноември 2024 година **годишната стапка на инфлација забрза и изнесува 4,3%** (3,5% во октомври), имајќи ја предвид пониската споредбена основа од минатата година кога беа во сила мерките за привремено ограничување на растот на цените. Притоа, годишната стапка главно произлегува од базичната компонента на инфлацијата, а забрзувањето на ценовниот раст се должи на посилен раст на цените на храната и на послабиот пад на цените на енергентите, при забавен раст на базичната инфлација. Очекувањата на потрошувачите за движењето на цените во следниот период според анкетата од ноември и понатаму упатуваат на намалување на цените. Распонот во однос на инфлацијата во еврозоната според октомвриските податоци умерено се прошири, во услови на посилено забрзување на домашната инфлација од таа во еврозоната. Ревизиите во однос на увозните цени се претежно надолни, а неизвесноста поврзана со идната динамика на цените на примарните производи на берзите поради геополитичките тензии и климатските промени сè уште постои. **Девизниот пазар** и натаму е стабилен, а движењата се поволни, што придонесе за значителен нето-откуп на девизи од страна на Народната банка од почетокот на годината и раст на девизните резерви, при солиден прилив на девизи и на менувачкиот пазар. Движењата кај депозитите и кредитите засега се подобри од очекувањата за последниот квартал од годината.

Вработеност и плати – Главните показатели за пазарот на труд и во третиот квартал од 2024 година бележат умерени позитивни придвижувања на годишна основа. Стапката на вработеност изнесува 46,1% и е повисока за 0,4 п.п., во услови на пораст на бројот на вработени за 0,8%. Стапката на невработеност се сведе на 12,3% (намалување за 0,5 п.п.), при намален број на невработените лица за 3,7%. Од аспект на понудата на работна сила, во третиот квартал активното население е зголемено за 0,2%, при истовремено намалување кај неактивното население за 0,4%.

Просечната месечна нето-плата во К-3- 2024 изнесува 41.212 денари и е повисока за 11,9% на номинална основа споредено со истиот квартал од 2023 година, а на реална основа е зголемена за 9,0%. Највисока нето-плата во К-3-2024 е исплатена во секторот Информации и комуникации (76.547

денари), по што следат Финансиски дејности и дејности за осигурување со 57.848 денари, Снабдување со електрична енергија, гас, пареа и климатизација со 53.003 денари и Рударство и вадење камен со 52.566 денари.

Монетарна политика - Нивото на монетарните инструменти на крајот на октомври е пониско во споредба со нивото проектирано за крајот на четвртиот квартал од 2024 година, при повисока нето девизна актива на Народната банка и повисоко ниво на депозитите на државата, а малку пониско ниво на примарните пари од проектираното. Вкупните депозити во финансискиот систем во октомври 2024 година забележаа месечен раст од 1,8%. Од секторски аспект, растот произлегува од депозитите на сите сектори, а најмногу на претпријатијата, додека од валутен аспект најголем е придонесот на депозитите во домашна валута (со депозитни пари). Годишната стапка на раст на вкупните депозити во октомври 2024 година изнесува 10,7% и е над стапката проектирана за четвртиот квартал од 2024 година од 7,9%, според октомвриската проекција. Вкупните кредити во октомври забележаа месечен раст од 1,8%. Годишната стапка на раст на вкупните кредити во октомври изнесува 9,2%, при годишен раст од 7,5% проектиран за четвртиот квартал на 2024 година.

Табела 6.1.1. – Макроекономски индикатори

	2020	2021	2022	2023	2024	п 2025
БДП реална стапка на раст(во %)	-5,4%	3,9%	2,7%	2,3%	2,1%	3,7%
БДП (во милиони денари)	673.076	720.414	831.733	894.686	957.219	1.022.542
БДП (во милиони евра)	10.913	11.693	13.502	14.519	15.550	16.611
Стапка на невработеност (просек, во %)	16,60%	15,70%	14,30%	12,8%	12,5%	11,20%
Инфлација (просек, во%)	1,90%	3,20%	13,80%	9,20%	3,50%	2,20%
Население (милиони)	2,1	2,1	1,9	1,8	1,8	
БДП/жител (во евра)	5.249	5.624	7.106	8.066	8.639	
Осигурителна премија (во милиони евра)	163,2	189	207,8	225	260	
- раст/пад осигурителна премија	-5,2%	15,80%	9,90%	8,18%	15,49%	
Осигурителна премија - неживот (во милиони евра)	135	156,5	170,8	193	212,6	
- раст/пад осигурителна премија - неживот	-5,10%	115,50%	9,20%	12,88%	10,17%	
Осигурителна премија - живот (во милиони евра)	28,2	32,5	37	32	47	
- раст/пад осигурителна премија - живот	-5,30%	15,10%	13,70%	-13,51%	46,88%	
Премија/жител (во евра)	78,5	90,9	109,37	124,89	144,23	
Премија/жител (во евра) неживот	64,9	75,3	89,9	107,1	118,1	
Премија/жител (во евра) живот	13,6	15,6	19,5	17,8	26,1	
Премија/БДП (во %)	1,50%	1,60%	1,54%	1,55%	1,67%	
Премија/БДП (во%) неживот	1,20%	1,30%	1,26%	1,33%	1,37%	
Премија/БДП (во%) живот	0,30%	0,30%	27,00%	0,22%	0,30%	
Просечна месечна нето плата (во евра)	447	473	513	591	683	
Среден курс MKD/EUR	61,67	61,61	61,55	61,62	61,56	

* Податоците се проекции на Министерството за финансии и НБРМ (со исклучок на делот за Осигурителна премија). *Податоците се во номинални вредности.

6.2. ОСИГУРИТЕЛЕН ПАЗАР ²

Пазарот на осигурување во Р. Северна Македонија и во 2024 година го продолжи трендот на раст на бруто полисирана премија кај неживотното и животното осигурување. Пазарот на осигурување во Македонија има добар потенцијал за раст, особено во делот на подобрување на информираноста, прилагодување на производите кон потребите на клиентите и модернизација на услугите преку дигитализација. И покрај позитивните трендови, пазарот се соочува со предизвици како ниското ниво на финансиска писменост и недостаток на доверба кај дел од населението.

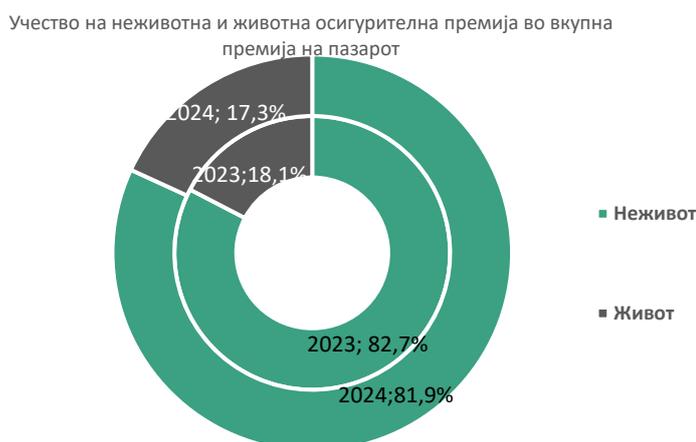
На пазарот на осигурување активно работат 17 друштва за осигурување, од кои 11 друштва вршат работи на неживотно осигурување, додека останатите 6 друштва за осигурување работат на осигурување на живот.

На пазарот на осигурување делуваат 44 осигурително брокерски друштва, 12 друштва за застапување во осигурување и 8 деловни банки кои делуваат како застапници во осигурување. Законот за супервизија на осигурување, Законот за задолжително осигурување во сообраќајот и Законот за доброволно здравствено осигурување се основна законска рамка која ги регулира условите и начинот на вршење работи на осигурување и реосигурување, начинот и условите на вршење работи на посредување во осигурувањето и спроведувањето супервизија врз работењето на друштвата за осигурување, осигурително брокерските друштва и друштвата за застапување во осигурување.

Табела 6.2.1: Удел на осигурителните компании во вкупната премија на пазарот на осигурување во Р. Северна Македонија, Во 000мкд

Осигурителна компанија - неживот	2023	2024	2024-2023	% пад/пораст	Пазарен удел 2023	Пазарен удел 2024
1 Македонија	1.157.269	2.305.980	1.148.711		9,8%	17,6%
2 Триглав	1.472.639	1.618.110	145.471	9,9%	12,4%	12,4%
3 Уника	1.305.648	1.499.856	194.208	14,9%	11,0%	11,5%
4 Еуролинк	1.339.085	1.492.125	153.040	11,4%	11,3%	11,4%
5 Сава	1.258.028	1.371.245	113.217	9,0%	10,6%	10,5%
6 Кроација	1.092.107	1.263.908	171.801	15,7%	9,2%	9,7%
7 Халк	770.795	957.397	186.602	24,2%	6,5%	7,3%
8 Ос.Полиса	797.574	898.203	100.629	12,6%	6,7%	6,9%
9 Евроинс	975.627	892.973	-82.654	-8,5%	8,2%	6,8%
10 Граве н.	527.827	722.414	194.587	36,9%	4,5%	5,5%
11 Зоил		53.965	53.965	0,0%	0,0%	0,4%
Винер	1.159.866	0			9,8%	0,0%
Вкупно неживот	11.856.465	13.076.176	1.219.711	10,3%	82,7%	81,9%
Осигурителна компанија - живот	2023	2024	2024-2023	% пад/пораст	Пазарен удел 2023	Пазарен удел 2024
1 Кроација	732.339	825.045	92.706	12,7%	29,4%	28,5%
2 Триглав	450.391	592.125	141.734	31,5%	18,1%	20,5%
3 Винер	493.075	583.955	90.880	18,4%	19,8%	20,2%
4 Граве	505.169	555.531	50.362	10,0%	20,3%	19,2%
5 Уника	307.157	317.226	10.069	3,3%	12,3%	11,0%
6 Прва живот	94	20.170	20.076	21357,4%	0,0%	0,7%
Вкупно живот	2.488.225	2.894.052	405.827	16,3%	17,3%	18,1%
ВКУПНО ПАЗАР	14.344.689	15.970.228	1.625.538	11,3%	100,0%	100,0%

График 6.2.1- Структура на премијата на пазарот за 2023 и 2024 година

Во текот на 2024 година, на осигурителниот пазар во Р.Северна Македонија е остварена бруто полисираната премија во вкупен износ од 15,97 милијарди денари (2023: 14,34 милијарди денари), што претставува пораст од 11,3% во однос на БПП остварена во истиот период 2023 година.

Позитивен тренд е забележан кај животното и неживотното осигурување. Во делот за неживотно осигурување, остварена е БПП во износ од 13,08 милијарди денари (2023: 11,86 милијарди денари) и бележи пораст од 10,3% во однос на истиот период минатата година или истата претставува 81,9% од вкупната БПП на осигурителниот сектор или пад во однос на учеството во 2023 за 0,8п.п. Во делот на осигурување на живот остварена е БПП во износ од 2,89 милијарди денари (2023: 2,49 милијарди денари), односно зголемување од 16,3% во однос на минатата година. Учеството на бруто полисираната премија во делот за животна осигурување во вкупната БПП на осигурителниот сектор е 18,1%, што е зголемување во однос на учеството во 2023 за 0,8п.п.

На осигурителниот пазар во Северна Македонија ниту едно друштво не го поминува прагот од над 20,0% учество на пазарот. Во период 01.01.2024-31.12.2024 година, САВА осигурување а.д. Скопје учествува со 10,5% во вкупната бруто полисирана премија на пазарот. САВА осигурување а.д. Скопје во истиот период има остварено бруто полисирана премија во износ од 1,371 милијарда денари (2023: 1,258 милијарди денари) односно оствари пораст од 9% во однос на истиот период во 2023 година.

Бруто ликвидираниите штети заклучно со 31.12.2024 година на пазарот изнесуваат 6,27 милијарди денари и во споредба со 2023 година бруто ликвидираниите штети бележат пораст од 7,7% (2023: 5,82 милијарди денари). Притоа, друштвата за неживотно осигурување ликвидирале 5,22 милијарди денари и во споредба со 2023 година бруто исплатените штети бележат пораст од 5,2% (2023: 4,97 милијарди денари), Друштвата за осигурување на живот исплатиле 1,047 милиони денари и во споредба со 2023 година е забележан пораст од 22,2% (2023: 856,9 милиони денари).

Табела 6.2.2. – Бруто ликвидирани штети на пазарот на осигурување на РСМ, во 000 мкд

Осигурителна компанија - неживот	2023	2024	2024-2023	% пад/пораст	Пазарен удел 2023	Пазарен удел 2024
1 Македонија	497.416	981.609	484.193		9,2%	18,8%
2 Триглав	596.628	737.255	140.627	23,6%	12,0%	14,1%
3 Сава	561.015	676.010	114.995	20,5%	11,3%	12,9%
4 Уника	485.128	562.800	77.672	16,0%	9,8%	10,8%
5 Кроација	582.648	540.715	-41.933	-7,2%	11,7%	10,3%
6 Еуролинк	441.938	524.599	82.661	18,7%	8,9%	10,0%
7 Халк	393.958	383.096	-10.862	-2,8%	7,9%	7,3%
8 Евроинс	343.616	284.519	-59.097	-17,2%	6,9%	5,4%
9 Ос.Полиса	259.315	280.693	21.378	8,2%	5,2%	5,4%
10 Граве н.	349.752	250.860	-98.892	-28,3%	7,0%	4,8%
11 Зоил		2.951	2.951	0,0%	0,0%	0,1%
Винер	454.457				8,3%	
Вкупно неживот	4.965.871	5.225.107	259.235	5,2%	85,3%	83,3%
Осигурителна компанија - живот	2023	2024	2024-2023	% пад/пораст	Пазарен удел 2023	Пазарен удел 2024
1 Кроација	356.663	413.314	56.651	15,9%	41,6%	39,5%
2 Граве	233.701	236.290	2.589	1,1%	27,3%	22,6%
3 Триглав	104.065	174.347	70.282	67,5%	12,1%	16,6%
4 Винер	113.832	155.492	41.660	36,6%	13,3%	14,8%
5 Уника	48.680	67.731	19.051	39,1%	5,7%	6,5%
6 Прва живот	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%
Вкупно живот	856.941	1.047.174	190.233	22,2%	14,7%	16,7%
ВКУПНО ПАЗАР	5.822.812	6.272.281	449.468	7,7%	100,0%	100,0%

² Податоци превземени од извештаи од АСО на РСМ

Извор: АСО, Податоци за 2023 и 2024 година

IV. АНАЛИЗА НА РАБОТЕЊЕТО НА ДРУШТВОТО

1. КЛУЧНИТЕ ИНДИКАТОРИ НА РАБОТЕЊЕТО НА ДРУШТВОТО

1.1. НАЈВАЖНИ ФИНАНСИСКИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА 2024 ГОДИНА

Табела 1.1.1. - Финансиски показатели за 2024 година

САВА Осигурување а.д. Скопје	1.1.31.12.2022	1.1.31.12.2023	1.1.31.12.2024	План 1.1-31.12.2024	2024 - 2023	2024 - П2024	2024/2023	2024 & П2024
Пресметана осигурителна полисирана премија	1.072.970.822	1.258.025.842	1.371.245.205	1.310.936.122	113.219.363	60.309.083	9,0%	4,6%
Чисти приходи од премија	922.215.581	1.054.593.819	1.163.494.477	1.125.532.231	108.900.658	37.962.246	10,3%	3,4%
Пресметани ликвидирани штети	455.707.110	551.522.032	664.001.038	606.970.704	112.479.006	57.030.334	20,4%	9,4%
Чисти расходи за штети	442.706.163	536.406.972	612.070.793	571.748.345	75.663.821	40.322.448	14,1%	7,1%
Бруто трошоци за работењето	430.178.400	464.916.876	496.970.120	467.453.092	32.053.244	29.517.028	6,9%	6,3%
Едноставен штетен количник	42,5%	43,8%	48,4%	46,3%	4,6%	2,1%	10,5%	4,6%
Бруто меродавен коефициент	51,8%	49,8%	60,1%	48,8%	10,3%	11,4%	20,8%	23,3%
Нето меродавен коефициент	48,0%	51,5%	52,7%	51,0%	1,1%	1,7%	2,2%	3,3%
Бруто трошковен коефициент	40,7%	37,6%	36,9%	35,9%	-0,7%	1,0%	-1,8%	2,7%
Нето трошковен коефициент	45,5%	42,6%	41,6%	39,9%	-1,0%	1,7%	-2,3%	4,3%
Нето комбиниран коефициент S&P	91,5%	101,7%	99,5%	97,2%	-2,2%	2,3%	-2,1%	2,4%
% на трошоци за стекнување во бруто полисирана премија	29,2%	27,4%	26,5%	26,1%	-0,9%	0,4%	-3,1%	1,5%
% на останати трошоци во премија	11,4%	10,2%	10,3%	9,8%	0,2%	0,6%	1,8%	6,0%
% на нето премија во бруто полисирана премија	85,9%	83,8%	84,8%	85,9%	1,0%	-1,0%	1,2%	-1,2%
Ретенција на расходите за штети (меродавен показател)	84,2%	92,5%	77,4%	93,2%	-15,1%	-15,8%	-16,3%	-17,0%
Осигурително-технички резултат	29.648.051	-17.291.054	-6.046.353	21.366.119	11.244.701	-27.412.472	-65,0%	-128,3%
Резултат од финансиски пласмани	21.086.976	28.134.217	33.923.976	30.967.560	5.789.759	2.956.416	20,6%	9,5%
Резултат останато	62.047.037	-1.672.152	11.887.100	11.956.061	13.559.252	-68.961	-810,9%	-0,6%
Резултат пред одданочување	112.782.064	9.171.010	39.764.722	64.289.740	30.593.712	-24.525.017	333,6%	-38,1%
Резултат по одданочување	100.754.309	7.452.494	35.096.584	57.146.443	27.644.089	-22.049.859	370,9%	-38,6%
Нето осигурително-технички резервации	928.916.363	1.009.832.525	1.093.388.278	1.059.221.329	83.555.753	34.166.949	8,3%	3,2%
Актива	1.633.685.390	1.823.785.555	2.063.657.175	1.953.254.370	239.871.620	110.402.805	13,2%	5,7%
Капитал	483.137.131	473.234.762	505.513.390	539.476.512	32.278.628	-33.963.122	6,8%	-6,3%
ROA	6,5%	0,4%	1,8%	3,0%	1,4%	-1,2%	318,8%	-40,3%
ROE	22,6%	1,6%	7,2%	11,3%	5,6%	-4,1%	360,2%	-36,5%
ROR	9,3%	0,7%	2,8%	4,8%	2,2%	-1,9%	326,6%	-40,2%
Бруто осигурително-технички резервации	1.012.357.214	1.126.618.433	1.310.235.519	1.161.375.111	183.617.086	148.860.409	16,3%	12,8%
Инвестиционно портфолио	1.088.912.731	1.321.008.475	1.385.430.777	1.387.189.231	64.422.302	-1.758.454	4,9%	-0,1%
Вработени	218,36	206,61	200,23	221,605	-6,375	-21,375	-3,1%	-9,6%
Полисирана премија по вработен	4.913.770	6.089.039	6.848.350	5.915.643	759.312	932.707	12,5%	15,8%

*Податоците се во согласност со известувањето спрема матичната компанија Сава Ре Љубљана

2. ПРЕМИЈА

2.1. БРОЈ НА СКЛУЧЕНИ ДОГОВОРИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ

Во периодот од 01.01.2024 до 31.12.2024 година САВА осигурување склучи 425.714 полиси, што претставува зголемување на бројот на полиси за 23.726 или пораст за 5,9% во однос на 2023 година кога беа склучени 401.988 полиси. И покрај предизвикот од нелојалната пазарна конкуренција, ослабената финансиска моќ на купувачите од започнатата инфлација во 2022 година, сепак постепената економска стабилизација допринесе Друштвото да одржи позитивна насока на продукцијата во 2024 година. Природните непогоди имаа посебен одраз во зголемување на склучени договори кај останатите имотни осигурувања.

Табела бр.2.1.1. - Број на склучени договори за осигурување

Класи на осигурување	Број на склучени договори за осигурување		Индекс 2024/2023	Разлика помеѓу 2024 & 2023
	2023	2024		
01 Осигурување од незгода	145.308	152.835	105,2	7.527
02 Здравствено осигурување	25.956	28.405	109,4	2.449
03 Осигурув. на патнички возила(каска)	8.317	8.596	103,4	279
06 Осигурување на пловни објекти (каска)	24	23	95,8	-1
07 Осигурување на стока превоз (карго)	137	215	156,9	78
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	9.854	9.552	96,9	-302
09 Останати осигурувања на имот	47.507	53.741	113,1	6.234
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	86.180	87.943	102,0	1.763
12 Осигурув. од одговорност пловни објекти	255	284	111,4	29
13 Општо осигурување од одговорност	625	642	102,7	17
14 Кредити	37	47	127,0	10
15 Гаранциско осигурување	1	0	0,0	-1
16 Финансиски штети	250	311	124,4	61
18 Осигурување на туристичка помош	77.537	83.120	107,2	5.583
Вкупно	401.988	425.714	105,9	23.726

Графикон бр.2.1.1. Број на склучени договори за осигурување

Графикон бр.2.1.2. Структура на број на склучени договори за Осигурување

Друштвото преку својата продажна мрежа, успеа да обезбеди диверзифицирано портфолио и да постигне органски раст на премијата кај најголем дел од своите продукти. Зголемување на бројот на склучени осигурувања беше постигнато кај речиси сите класи на осигурување, што укажува на стабилен раст и континуирана доверба од страна на осигурениците.

Напорите за зголемување на обемот на работа остануваат приоритет за Друштвото и во иднина. Компанијата ќе продолжи да се стреми кон градење на портфолио со добро дисперзиран ризик, нудејќи квалитетни и конкурентни осигурителни производи.

ПОЛИСИРАНА ПРЕМИЈА

2.1.1 Бруто полисирана премија по класи на осигурување

Во 2024 година САВА Осигурување реализираше бруто премија во износ од 1.371.245.205 денари која претставува раст во однос на минатата година од 113.219.363 денари или 9% во однос на полисираната премија во 2023 година од 1.258.025.842 денари. Годишниот план на премија е надминат за 4,6%, односно реализираната премија е поголема од планираната за 60.309.083 денари.

Табела бр.2.2.1. – Бруто полисирана премја

Класи на осигурување	Бруто премија			Индекс		Разлика помеѓу	
	2023	2024	План 2024	2024/2023	2024 & П2024	2024 & 2023	2024 & П2024
01 Осигурување од незгода	85.685.918	84.123.938	92.485.054	98,2	91,0	-1.561.980	-8.361.116
02 Здравствено осигурување	101.918.138	129.981.849	98.740.849	127,5	131,6	28.063.711	31.241.000
03 Осигурув. на патнички возила(каска)	211.640.717	248.557.845	205.556.824	117,4	120,9	36.917.128	43.001.021
06 Осигурување на пловни објекти (каска)	673.823	965.468	898.672	143,3	107,4	291.645	66.796
07 Осигурување на стока превоз (карга)	3.513.115	3.782.541	3.697.085	107,7	102,3	269.426	85.456
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	76.860.786	86.364.839	81.431.495	112,4	106,1	9.504.053	4.933.344
09 Останати осигурувања на имот	175.070.679	189.773.611	184.185.572	108,4	103,0	14.702.932	5.588.039
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	509.526.970	532.202.194	549.127.721	104,5	96,9	22.675.224	16.925.527
12 Осигурув. од одговорност пловни објекти	1.055.663	1.177.663	1.245.792	111,6	94,5	122.000	-68.129
13 Општо осигурување од одговорност	16.290.704	12.560.304	16.536.219	77,1	76,0	-3.730.400	-3.975.915
14 Кредити	18.544.859	18.972.840	12.185.172	102,3	155,7	427.981	6.787.668
15 Гаранциско осигурување	3.607			0,0	0,0	-3.607	0
16 Финансиски штети	7.451.210	9.654.692	7.026.322	129,6	137,4	2.203.482	2.628.370
18 Осигурување на туристичка помош	49.789.653	53.127.421	57.819.346	106,7	91,9	3.337.768	-4.691.925
Вкупно	1.258.025.842	1.371.245.205	1.310.936.122	109,0	104,6	113.219.363	60.309.083

Изминатата 2024 година се карактеризираше со предизвици во економијата, предизвикани од последиците на глобалната инфлација и војната во Украина. Овие фактори доведоа до нарушување на економските текови и значително поскапување на основните енергенси, што директно се одрази на работењето на компаниите во сите индустриски гранки. И покрај овие сложени околности, Друштвото успеа да ги минимизира негативните економски влијанија врз своето работење. Благодарение на

ефикасното прилагодување на новите пазарни услови и посветеноста кон своите вработени и осигуреници, компанијата одржа стабилност во работењето.

Во текот на 2024 година, Друштвото оствари раст во сите класи на осигурување во споредба со претходниот период, со минимален пад во категориите Осигурување од незгода и Општо осигурување од одговорност. Стабилните резултати во реализацијата на премиите се резултат на големите заложби и успешно спроведените проекти во изминатата деловна година, дури и во услови на зголемена нелојална конкуренција на осигурителниот пазар.

Просечно остварената премија на Друштвото, по број на вработени, во 2024 година изнесува 6.319.102 денари (2023: 5.616.187 денари) и истата е повисока во однос на минатата 2023 година за 702.916 денари по вработен или за 11% поради успешното и активно ангажирање на продажна мрежа. Истата е повисока и во однос на планираната просечна премија по вработен за 11% или за 668.516 денари повеќе од планираното по вработен.

2.1.2 Структура на бруто полисирана премија

Осигурителното портфолио на Друштвото е стабилно профилирано и дисперзирано по сите видови на осигурување. Намалување е евидентно во учеството на премијата на Осигурување од незгода која оваа година учествува со 6,1% (2023: 6,8%) во вкупното осигурување како и на Осигурување на автомобилска одговорност кое учествува со 38,8% (2023: 40,5%). Позначајна промена во учеството во вкупната премија забележуваме во полза на Здравственото осигурување (зголемување од 1,4 п.п.) и Каско осигурување на возила (зголемување од 1,3 п.п) и тоа најголем дел поради успешно спроведените ценовни проекти за овие класи на осигурување.

Табела бр.2.2.2 – Структура на бруто полисирана премја

Класи на осигурување	Бруто премија			Разлика помеѓу	
	2023	2024	План 2024	2024 & 2023	2024 & П2024
01 Осигурување од незгода	6,8%	6,1%	7,1%	-0,7%	-0,9%
02 Здравствено осигурување	8,1%	9,5%	7,5%	1,4%	1,9%
03 Осигурув. на патнички возила(каска)	16,8%	18,1%	15,7%	1,3%	2,4%
04 Каско за шински возила	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
05 Авио каско	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
06 Осигурување на пловни објекти (каска)	0,1%	0,1%	0,1%	0,0%	0,0%
07 Осигурување на стока превоз (карго)	0,3%	0,3%	0,3%	0,0%	0,0%
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	6,1%	6,3%	6,2%	0,2%	0,1%
09 Останати осигурувања на имот	13,9%	13,8%	14,0%	-0,1%	-0,2%
10 Осиг. од одговорност од употреба на моторни возила	40,5%	38,8%	41,9%	-1,7%	-3,1%
11 Авио одговорност	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
12 Осигурув. од одговорност пловни објекти	0,1%	0,1%	0,1%	0,0%	0,0%
13 Општо осигурување од одговорност	1,3%	0,9%	1,3%	-0,4%	-0,3%
14 Кредити	1,5%	1,4%	0,9%	-0,1%	0,5%
15 Гаранциско осигурување	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

16	Финансиски штети	0,6%	0,7%	0,5%	0,1%	0,2%
17	Правни трошоци	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
18	Осигурување на туристичка помош	4,0%	3,9%	4,4%	-0,1%	-0,5%
Вкупно		100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%

Графикон бр.2.2.1- Бруто полисирана премија

Графикон бр.2.2.2-Структура на бруто полисирана премија

2.1.3 Полисирана премија по дистрибуциски канали

Структурата на премијата по продажни канали покажува дека 78,5% од вкупната премија е остварена од сопствената продажна мрежа (Комерцијалисти, Сопствени застапници, Агенции и Интернет продажба), додека остатокот од 21,5% од надворешната продажна мрежа, што во однос на минатата година покажува намалување на продажбата преку сопствени канали на продажба за 0,8 п.п. Тоа се должи на зголемената реализација кај каналот посредници (зголемена соработка со повеќе брокери).

Табела бр.2.2.3. – Бруто полисирана премја по дистрибуциски канали

Дистрибуциски канали	2023	2024	План 2024	2024/2023	2024 & П2024	Структура % 2024
Сопствени застапници	223.600.764	252.254.095	232.921.047	112,8	108,3	18,4%
Комерцијалисти	743.463.099	785.538.497	766.646.279	105,7	102,5	57,3%
Агенции	20.860.109	24.601.043	21.069.088	117,9	116,8	1,8%
Интернет продажба	10.211.879	14.035.136	15.302.211	137,4	91,7	1,0%
Вкупно внатрешна продажна мрежа	998.135.851	1.076.428.771	1.035.938.624	107,8	103,9	78,5%
Посредници	198.935.420	231.125.397	197.671.677	116,2	116,9	16,9%
Надворешни продажни места	3.342.888	3.253.076	3.663.195	97,3	88,8	0,2%
Банки	57.611.683	60.437.961	73.662.626	104,9	82,0	4,4%
Вкупно надворешна продажна мрежа	259.889.991	294.816.434	274.997.498	113,4	107,2	21,5%
Вкупно	1.258.025.842	1.371.245.205	1.310.936.123	109,0	104,6	100,0%

Графикон бр.2.2.3.-Структура на бруто полисирана премија по дистрибуциски канали

3 ШТЕТИ

3.1 БРОЈ НА ЛИКВИДИРАНИ ШТЕТИ

Во 2024 година ликвидирани се 14.131 штети (2023: 12.272) со што е остварен раст на бројот на ликвидирани штети за 15.1% или ликвидирани се 1.859 штети повеќе од 2023 година.

Табела бр.3.1.1. – Број на ликвидирани штети

Класи на осигурување	Број на штети		Индекс 2024/2023	Разлика помеѓу 2024 & 2023
	2023	2024		
01 Осигурување од незгода	1.049	1.296	123,5	247
02 Здравствено осигурување	4.761	6.031	126,7	1.270
03 Осигурув. на патнички возила(каска)	1.361	1.393	102,4	32
06 Осигурување на пловни објекти (каска)		2	0,0	2
07 Осигурување на стока превоз (карго)	1	4	400,0	3
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	80	76	95,0	-4
09 Останати осигурувања на имот	1.192	1.438	120,6	246
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	2.631	2.735	104,0	104
13 Општо осигурување од одговорност	6	8	133,3	2
15 Гаранциско осигурување	152	36	23,7	-116
16 Финансиски штети	3	5	166,7	2
18 Осигурување на туристичка помош	1.036	1.107	106,9	71
Вкупно	12.272	14.131	115,1	1.859

Графикон бр.3.1.1.- Број на ликвидирани штети

Графикон бр.3.1.2.- Структура на број на ликвидирани штети

Во изминатата година се забележува поголем број на штетни настани споредено со претходната 2023 година, а во најголем дел се однесува на класата Здравствено осигурување, во корелација со прибавување на нови осигурувања, зголемената заинтересираност за овој продукт, како од страна на физички лица, така и од страна на правни лица кои како бенефит за вработените го нудат овој вид на осигурување.

Кај Останати осигурувања на имот, зголемениот број на ликвидирани штети се однесува на поголем број ликвидирани штети кај Осигурување на посеви и плодови, кај Осигурување на животни и кај Домаќинското осигурување.

Забележано е и зголемување на бројот на ликвидирани штети и кај Осигурувањето од незгода и кај Осигурувањето на туристичка помош.

3.2 ИЗНОС НА ЛИКВИДИРАНИ ШТЕТИ

3.2.1 Ликвидирани штети по класи на осигурување

Во извештајниот период ликвидирани се штети во износ од 664.001.038,00 денари, споредбено со ликвидираниот износ од 551.522.031,00 денари во 2023 година.

Во однос на планираниот износ на ликвидации, има отстапување од 57.030.334,00 денари или 9,4% повеќе реализирани ликвидации од планираните за 2024 година.

Табела бр.3.2.1. – Бруто ликвидирани штети (со влучени директни трошоци и регреси)

Класи на осигурување	Бруто ликвидирани штети			Индекс		Разлика помеѓу	
	2023	2024	План 2024	2024/2023	2024 & П2024	2024 & 2023	2024 & П2024
01 Осигурување од незгода	21.469.093	28.958.119	20.542.423	134,9	141,0	7.489.027	8.415.697
02 Здравствено осигурување	63.894.465	86.019.759	64.311.845	134,6	133,8	22.125.294	21.707.915
03 Осигурув. на патнички возила(каска)	137.693.454	138.023.343	141.039.213	100,2	97,9	329.888	-3.015.871
06 Осигурување на пловни објекти (каска)	16	939.543	14.656	6.015.001,3	6.410,4	939.528	924.887
07 Осигурување на стока превоз (карга)	-85.994	277.080	76.664	-322,2	361,4	363.074	200.417
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	15.915.715	72.669.269	16.877.606	456,6	430,6	56.753.554	55.791.663
09 Останати осигурувања на имот	77.529.340	74.904.971	79.681.843	96,6	94,0	-2.624.370	-4.776.872
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	207.571.305	223.073.001	257.121.975	107,5	86,8	15.501.696	34.048.974
12 Осигурув. од одговорност пловни објекти	1.013	7		0,7	0,0	-1.006	7
13 Општо осигурување од одговорност	445.071	654.710	820.584	147,1	79,8	209.639	-165.874
14 Кредити	67.186	140		0,2	0,0	-67.046	140
15 Гаранциско осигурување	1.205.860	252.886		21,0	0,0	-952.974	252.886
16 Финансиски штети	6.990.115	2.249.438	5.191.490	32,2	43,3	-4.740.677	-2.942.051
18 Осигурување на туристичка помош	18.825.391	35.978.770	21.292.405	191,1	169,0	17.153.379	14.686.365
Вкупно	551.522.032	664.001.038	606.970.704	120,4	109,4	112.479.006	57.030.334

Отстапувања во поглед на ликвидираниот износ споредбено 2024 година со 2023 година, забележани се на повеќе класи на осигурување, со тоа што позначајни отстапувања има на класа Осигурување од незгода, Здравствено осигурување, Осигурување на имот од пожар и природни непогоди и Осигурување на туристичка помош. На останатите класи на осигурување има незначителни отстапувања. Во поглед на планираниот износ за ликвидации, исто така позначителните отстапувања се однесуваат на класите Осигурување од незгода, Здравствено осигурување, Осигурување на имот од пожар и природни непогоди и Осигурување на туристичка помош, додека на останатите класи на осигурување има незначителни отстапувања.

Зголемениот ликвидирани износ кај Осигурувањето од незгода се должи на примената на новата табела за определување на процент на траен инвалидитет од последици од несреќен случај од 01.01.2023 година, каде процентите за одредување на траен инвалидитет се повисоки од оние во претходната табела. Исто така, зголемен е и бројот на ликвидирани штети за 23.5%.

Зголемувањето на ликвидираниот износ на штети кај Здравствено осигурување во однос на 2023 година и во однос на планот за 2024 година, се должи на зголемената продажба на овој вид на осигурување, поради зголемениот интерес за овој вид на осигурување осигурување од страна на физички и правни лица, кои склучуваат договори за здравствено осигурување.

Кај Осигурувањето на имот од пожар и некои други опасности во 2024 година во однос на 2023 година, се забележува зголемување на ликвидираниот износ поради тоа што во 2024 година ликвидирани се 2 големи штети. Првата ликвидирани штета се донесува на осигурани залихи (роба во магацин) на компанијата Фибернет Мк Доо, а ризикот за настанување на штетниот настан е поплава, порој и високи. Штетата е настаната на 21.05.2024 година и по утврдување на основот од страна на

вештак хидролог и доставувањето на целокупната потребна документација за одредување на висината, штетата е ликвидирана на 25.11.2024 година во износ од 24.863.763 денари. Вториот ликвидиран износ се однесува на авансно плаќање за штетата настаната од пожарот настанат на 25.08.2024 година во фабриката на ХИТ 73 Доо с.Камењане. Имено, по утврдување на основот за исплата на штетата согласно известување од Основно јавно обвинителство Тетово, по барање на компанијата ХИТ 73 Доо с.Камењане, исплатен е авансен износ во висина од 31.516.188 денари кој се однесува на штетата за осигурување на залиха на готов производ. Од овој штетен настан отворени се штети за двата градежни објекти, една штета за опрема и машини, штета за залихата на готов производ, штета за репроматеријалите и штета за фотоволтаици, кои се во резервација. Во 2024 година ликвидирана се и штети (пожар индустрија) во вкупен износ од 3.404.194 денари за градежниот дел и машините на Алпина Еуро Дооел оштетени во пожарот на фабриката настанат на 15.01.2023 година.

На класа 18, поголемиот ликвидиран износ во однос на планот и на 2023 година се должи на ликвидирани штети со повисоки износи од кои 4 штети се ликвидирани до лимит на покритие кое е во висина од 1.800.000 денари, и 3 штети во износ над 1.000.000 денари. Во најголемиот дел поголемите штети се однесуваат на лица над 60 години.

Во однос на регресните постапки (билансни), кумулативниот износ на наплатени регреси за период од 01.01.2024 година заклучно со 31.12.2024 година изнесува 18.164.883 денари и истиот бележи зголемување од 5.669.965 денари или за околу 45.3 % во однос на истиот период од 2023 година кога бил наплатен износ од 12.494.918 мкд. Во однос на планот, наплатениот износ е повисок за 4.573.716 денари.

3.2.2 Структура на штети

Структурата на ликвидациите на Друштвото во 2024 година во најголем дел се состои од класата на Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила 33,6% (2023: 37,6%), Осигурување на патнички возила (каска) 20,8% (2023: 25%), Здравствено осигурување 13% (2023: 11,6), Останати осигурувања на имот 11,3% (2023: 14,1%), Осигурување на имот од пожар и природни непогоди 10,9 (2023: 2,9%), Најголем раст на бруто ликвидирани штети е забележан на класите Осигурување на имот од пожар и природни непогоди 8%, Осигурување на туристичка помош 2%, и Здравствено осигурување 1,4%.

Табела бр 3.2.2. – Структура на бруто ликвидирани штети

Класи на осигурување	Бруто ликвидирани штети			Разлика помеѓу	
	2023	2024	План 2024	2024 & 2023	2024 & П2024
01 Осигурување од незгода	3,9%	4,4%	3,4%	0,5%	1,0%
02 Здравствено осигурување	11,6%	13,0%	10,6%	1,4%	2,4%
03 Осигурув. на патнички возила(каска)	25,0%	20,8%	23,2%	-4,2%	-2,4%
06 Осигурување на пловни објекти (каска)	0,0%	0,1%	0,0%	0,1%	0,1%
07 Осигурување на стока превоз (карго)	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	0,0%
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	2,9%	10,9%	2,8%	8,1%	8,2%
09 Останати осигурувања на имот	14,1%	11,3%	13,1%	-2,8%	-1,8%
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	37,6%	33,6%	42,4%	-4,0%	-8,8%
13 Општо осигурување од одговорност	0,1%	0,1%	0,1%	0,0%	0,0%
15 Гаранциско осигурување	0,2%	0,0%	0,0%	-0,2%	0,0%
16 Финансиски штети	1,3%	0,3%	0,9%	-0,9%	-0,5%
18 Осигурување на туристичка помош	3,4%	5,4%	3,5%	2,0%	1,9%
Вкупно	100,0%	100,0%	100,0%		

Графикон бр.3.2.1.- Бруто ликвидирани штети

Графикон бр.3.2.2.- Структура на бруто ликвидирани штети

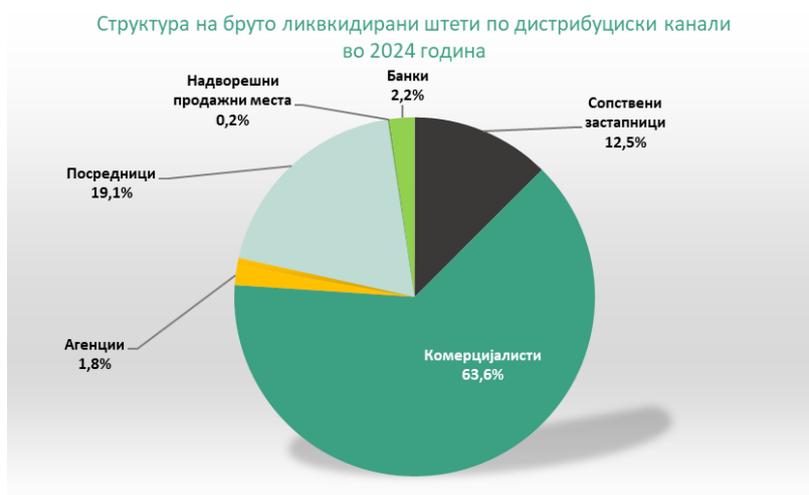
3.2.3 Ликвидирани штети по дистрибуциски канали

По основ на премија на внатрешната продажна мрежа Друштвото ликвидирало 78,5% (2023: 80,1%) од вкупните ликвидирани штети, а останатиот дел е преку Надворешната продажна мрежа 21,5% (2023: 19,9%), и тоа кај Посредниците 19,1% (2023: 17,1%), Банките 2,2% (2023: 2,2%) и 0,2% (2023: 0,7%) кај Останатите надворешни продажни места.

Табела бр.3.2.3. – Бруто ликвидирани штети по дистрибуциски канали (без директни трошоци и регреси)

Дистрибуциски канали	2023	2024	2024 / 2023	Структура % 2024
Сопствени застапници	73.613.009	83.705.361	113,7	12,5%
Комерцијалисти	360.277.114	426.428.950	118,4	63,6%
Агенции	9.380.830	11.953.887	127,4	1,8%
Интернет продажба	1.438.573	4.463.469	310,3	0,7%
Сопствени продажни места	385.146	45.405	11,8	0,0%
Вкупно внатрешна продажна мрежа	445.094.673	526.597.071	118,3	78,5%
Посредници	94.747.917	128.183.038	135,3	19,1%
Надворешни продажни места	3.806.720	1.214.138	31,9	0,2%
Банки	12.244.128	14.842.709	121,2	2,2%
Вкупно надворешна продажна мрежа	110.798.766	144.239.885	130,2	21,5%
Вкупно	555.893.439	670.836.956	120,7	100,0%

Графикон бр.3.2.3.-Структура на бруто ликвидирани штети по дистрибуциски канали

3.2.4 Штети / премија (loss ratio)

Вкупното учество на бруто ликвидирани штети во бруто полисираната премија во 2024 година изнесува 48,4% (2023: 43,8%), и истото е зголемено во споредба со претходната година за 4,6%. Поради зголемениот износ на ликвидирани штети, Друштвото ја заврши годината во повисоки рамки на планираниот коефициент за 2,1 п.п.

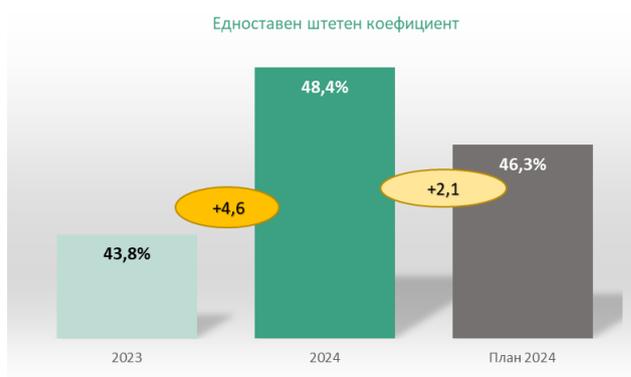
Штетниот резултат изнесува 707.244.167 денари (2023: 706.503.810 денари), и во споредба со 2023 година бележи раст од 740.357 денари или пораст од 0,1%.

Внатрешната продажна мрежа во вкупниот штетен резултат има учество 78,5% (2023: 78,8%) или учествува со 549.831.700 денари (2023: 553.041.177 денари), додека останатиот дел е реализиран од надворешната продажна мрежа, и тоа во износ од 150.576.549 денари (2023: 149.091.225 денари) или 21,5% (2023: 21,2%). Штетниот коефициент на Внатрешната продажна мрежа изнесува 48,9% (2023: 44,6%), додека Надворешната мрежа бележи штетен коефициент од 48,9% (2023: 42,6%).

Табела бр.3.2.4. – Едноставен штетен коефициент по класи на осигурување

Класи на осигурување	Едноставен штетен коефициент			Разлика помеѓу	
	2023	2024	План 2024	2024 / 2023	2024 & П2024
01 Осигурување од незгода	25,1%	34,4%	22,2%	9,4%	12,2%
02 Здравствено осигурување	62,7%	66,2%	65,1%	3,5%	1,0%
03 Осигурув. на патнички возила(каска)	65,1%	55,5%	68,6%	-9,5%	-13,1%
06 Осигурување на пловни објекти (каска)	0,0%	97,3%	1,6%	97,3%	95,7%
07 Осигурување на стока превоз (карго)	-2,4%	7,3%	2,1%	9,8%	5,3%
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	20,7%	84,1%	20,7%	63,4%	63,4%
09 Останати осигурувања на имот	44,3%	39,5%	43,3%	-4,8%	-3,8%
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	40,7%	41,9%	46,8%	1,2%	-4,9%
12 Осигурув. од одговорност пловни објекти	0,1%	0,0%	0,0%	-0,1%	0,0%
13 Општо осигурување од одговорност	2,7%	5,2%	5,0%	2,5%	0,3%
14 Кредити	0,4%	0,0%	0,0%	-0,4%	0,0%
16 Финансиски штети	93,8%	23,3%	73,9%	-70,5%	-50,6%
18 Осигурување на туристичка помош	37,8%	67,7%	36,8%	29,9%	30,9%
Вкупно	43,8%	48,4%	46,3%	4,6%	2,1%

Графикон бр.3.2.4- Едноставен штетен коефициент по години и класи на осигурување

4. РЕЗЕРВИРАНИ ШТЕТИ

4.1 БРОЈ НА РЕЗЕРВИРАНИ ШТЕТИ

На крајот на извештајниот период 31.12.2024, резервирани се 2.099 штети (2023: 2.366) или 267 штети помалку отколку во истиот период претходната година. Со тоа бројот на резервирани штети е намален за 11,2% во однос на 2023 година. Подинамичен пад на бројот на резервираните штети бележиме кај Осигурувањето од незгода и Осигурување на туристичка помош. Намалување е забележано и кај класата Останати осигурувања на имот.

Причината за падот на бројот на резервации, се однесува на зголемената ликвидација во 2024 година согласно правилникот од Агенцијата за супервизија.

Табела бр.4.1.1. – Број на резервирани штети

Класи на осигурување	Број на резервирани штети		Индекс 2024 / 2023	Разлика помеѓу 2024 & 2023
	2023	2024		
01 Осигурување од незгода	346	134	38,7	-212
02 Здравствено осигурување	546	558	102,2	12
03 Осигурув. на патнички возила(каска)	226	256	113,3	30
06 Осигурување на пловни објекти (каска)	1	0	0,0	-1
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	19	21	110,5	2
09 Останати осигурувања на имот	165	136	82,4	-29
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	827	868	105,0	41
13 Општо осигурување од одговорност	4	3	75,0	-1
15 Гаранциско осигурување	13	0	0,0	-13
16 Финансиски штети	4	1	25,0	-3
18 Осигурување на туристичка помош	215	122	56,7	-93
Вкупно	2.366	2.099	88,7	-267

Графикон бр.4.1.1.- Број на резервирани штети

Графикон бр.4.1.2.- Структура на број на резервирани штети

4.2 ИЗНОС НА РЕЗЕРВИРАНИ ШТЕТИ

4.2.1 Бруто резервирани штети

Состојбата на бруто резерваците за штети на 31.12.2024 година изнесува 388.479.962 денари (2023: 273.500.188 денари) што претставува скок во споредба со состојбата на истиот ден во 2023 година, односно резервацијата е поголема за 114.979.774 денари.

Во однос на годишниот план резерваците бележат зголемување во износ од 105.342.614 денари.

Зголемениот износ во резервација се однесува на штетниот настан од пожарот настанат на 25.08.2024 година во фабриката на ХИТ 73 Доо с.Камењане. Имено, вкупниот резервиран износ по овој штетен настан изнесуваше 157.172.352,00 денари. По исплатата на авансот, во резервација по овој штетен настан се останати 125.656.249 денари. Поради овој износ е зголемената резервација на 31.12.2024 година.

Табела бр.4.2.1. – Бруто резервирани штети

Класи на осигурување	Бруто резервирани штети			Индекс		Разлика помеѓу	
	2023	2024	План 2024	2024/2023	2024 & П2024	2024 & 2023	2024 & П2024
01 Осигурување од незгода	6.473.335	2.324.463	8.764.460	35,9	26,5	-4.148.872	-6.439.997
02 Здравствено осигурување	6.428.980	6.984.800	9.040.387	108,6	77,3	555.820	-2.055.587
03 Осигурув. на патнички возила(каска)	32.825.252	38.333.560	39.989.165	116,8	95,9	5.508.308	-1.655.605
06 Осигурување на пловни објекти (каска)	160.000			0,0	0,0	-160.000	0
07 Осигурување на стока превоз (карго)			14.878	0,0	0,0	0	-14.878
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	17.422.309	136.948.076	14.060.982	786,1	974,0	119.525.767	122.887.094
09 Останати осигурувања на имот	9.929.099	6.380.110	10.641.991	64,3	60,0	-3.548.989	-4.261.881
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	191.189.919	187.973.777	192.627.121	98,3	97,6	-3.216.142	-4.653.344
13 Општо осигурување од одговорност	3.450.000	3.420.000	1.850.091	99,1	184,9	-30.000	1.569.909
16 Финансиски штети	2.230.000	90.000		4,0	0,0	-2.140.000	90.000
18 Осигурување на туристичка помош	3.391.294	6.025.176	6.148.272	177,7	98,0	2.633.882	-123.096
Вкупно	273.500.188	388.479.962	283.137.348	142,0	137,2	114.979.774	105.342.614

4.2.2 Структура на бруто резервирани штети

Во структурата на износот на резервираните штети најголемо учество заземаат резервациите на Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила со 48,4% (2023: 69,9%), понатаму Осигурувањето на имот од пожар со 35,3% (2023: 6,4%).

Табела бр.4.2.2. – Структура на бруто резервирани штети

Класи на осигурување	Бруто технички резервации			Разлика помеѓу	
	2023	2024	План 2024	2024 & 2023	2024 & П2024
01 Осигурување од незгода	4,3%	3,6%	4,7%	-0,7%	-1,0%
02 Здравствено осигурување	5,7%	6,3%	6,2%	0,5%	0,1%
03 Осигурув. на патнички возила(каска)	15,5%	15,8%	14,9%	0,3%	0,9%
06 Осигурување на пловни објекти (каска)	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
07 Осигурување на стока превоз (карго)	0,1%	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	4,7%	13,4%	4,4%	8,7%	8,9%
09 Останати осигурувања на имот	9,4%	8,3%	9,8%	-1,1%	-1,5%
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	57,3%	50,1%	57,2%	-7,3%	-7,1%
12 Осигурув. од одговорност пловни објекти	0,0%	0,0%	0,1%	0,0%	0,0%
13 Општо осигурување од одговорност	1,0%	0,6%	0,8%	-0,4%	-0,2%
14 Кредити	0,3%	0,5%	0,1%	0,1%	0,3%
15 Гаранциско осигурување	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
16 Финансиски штети	0,5%	0,2%	0,2%	-0,3%	0,0%
18 Осигурување на туристичка помош	1,1%	1,1%	1,5%	0,0%	-0,4%
Вкупно	100,0%	100,0%	100,0%		

Графикон бр.4.2.1.- Бруто резервирани штети

Графикон бр.4.2.2.- Структура на бруто резервирани штети

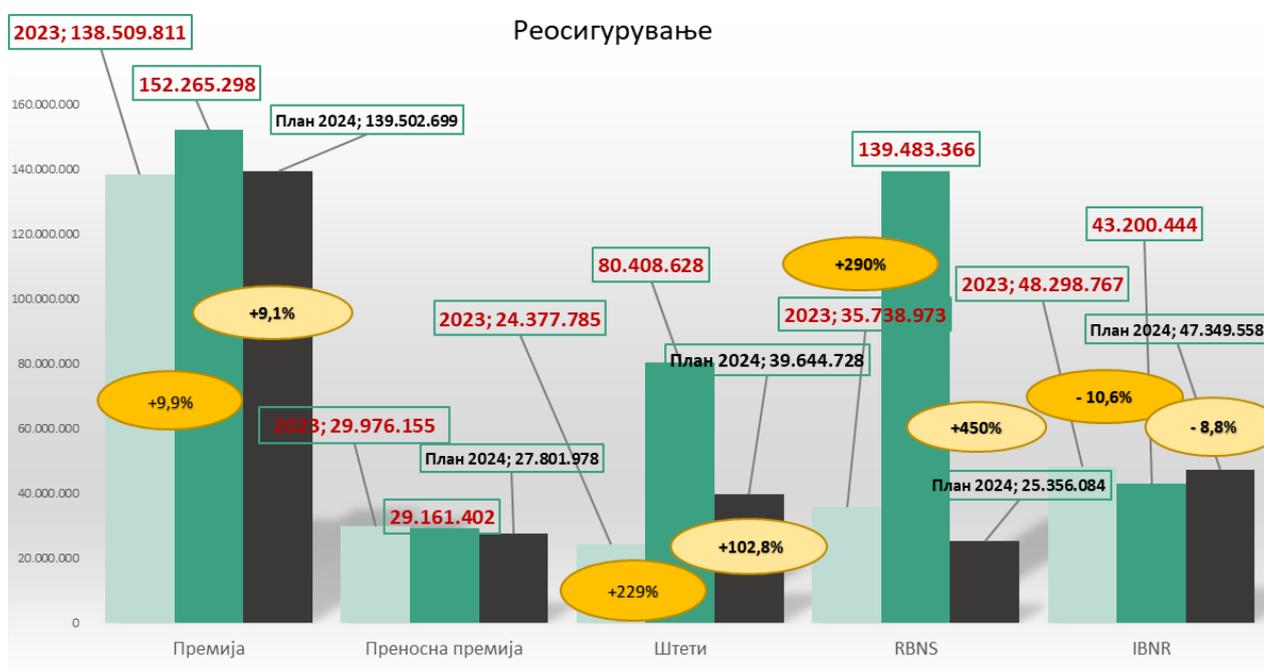

5. РЕОСИГУРУВАЊЕ

Друштвото во 2023 година изврши избор на реосигурителна компанија со цел да обезбеди реосигурително покритие за деловната 2024 година при што ќе бидат склучени повеќе договори за реосигурување со Позаваровалница САВА д.д. и Босна Ре кои се однесуваат на 2024 година, со кои се врши реосигурување на ризиците на САВА осигурување кои се над максималното покритие на компанијата, и тоа:

- Property and Technical Branches Surplus Treaty Reinsurance Agreement - Пропорционален договор за имотно реосигурување на вишок на ризик,
- Property & Engineering Risk XL Treaty - Непропорционален договор за имотно осигурување - вишок на штети договор,
- General Third Party Liability Surplus Treaty Reinsurance Agreement - Пропорционален договор за реосигурување на вишок на ризик за одговорност кон трети лица,
- Earthquake Quota Share Treaty - Пропорционален договор за имотно реосигурување за ризикот земјотрес,
- Catastrophe Excess of Loss - Непропорционален вишок на штети договор за реосигурување на катастрофални штети,
- Personal Accident Catastrophe Excess of Loss - Непропорционален вишок на штети договор за реосигурување на катастрофални штети при незгода,
- Domestic and Green Card XL MTPL - Непропорционален вишок на штети договор за реосигурување на одговорност кон трети лица (со вклучено покритие за каско осигурување)
- Cargo surplus reporter (со вклучено покритие за ЦМР осигурување),
- Agriculture Quota Share Treaty - Пропорционален договор за реосигурување на земјоделие,
- Stop Loss Extended Warranty - Договор за реосигурување на вишок загуба за реосигурување на продолжена гаранција,
- Livestock Quota Share Treaty - Пропорционален договор за реосигурување на животни.

Графикон бр.5.1.1. - Реосигурување 2024 година

6. ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ

6.1 БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ

6.1.1 Бруто технички резервации по класи на осигурување

Техничките резерви се пресметани и издвоени во согласност со одредбите од Законот за супервизија на осигурување и Правилникот за минималните стандарди за пресметка на техничките резерви и истите овозможуваат долгорочно исполнување на обврските од договорите за осигурување.

Техничките резерви се состојат од:

- резерви за преносни премии, пресметани по принципот *pro rata temporis*;
- дополнителна резерва за неистечени ризици;
- резерви за бонуси и попусти; и
- резерви за штети, кои ги вклучуваат резервите за пријавените, но се уште неликвидирани штети, резервите за настанати, но непријавени штети и резервите за трошоци за штети.

Табела бр.6.1.1. – Бруто технички резервации

Класи на осигурување	Бруто технички резервации			Индекс		Разлика помеѓу	
	2023	2024	План 2024	2024/2023	2024 & П2024	2024 & 2023	2024 & П2024
01 Осигурување од незгода	48.700.591	47.522.227	54.304.498	97,6	87,5	-1.178.364	-6.782.272
02 Здравствено осигурување	64.538.916	82.180.719	71.836.243	127,3	114,4	17.641.803	10.344.475
03 Осигурув. на патнички возила(каска)	174.721.496	206.768.293	173.005.891	118,3	119,5	32.046.797	33.762.402
06 Осигурување на пловни објекти (каска)	458.605	405.737	471.111	88,5	86,1	-52.868	-65.374
07 Осигурување на стока превоз (карго)	607.222	733.839	488.732	120,9	150,2	126.617	245.108
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	52.445.557	175.033.792	51.232.472	333,7	341,6	122.588.235	123.801.320
09 Останати осигурувања на имот	106.018.934	109.378.587	114.320.711	103,2	95,7	3.359.653	-4.942.124
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	646.016.932	656.250.502	664.000.180	101,6	98,8	10.233.570	-7.749.678
12 Осигурув. од одговорност пловни објекти	539.030	615.689	650.060	114,2	94,7	76.659	-34.371
13 Општо осигурување од одговорност	11.192.914	8.301.713	9.165.952	74,2	90,6	-2.891.201	-864.240
14 Кредити	3.478.869	5.903.944	1.399.427	169,7	421,9	2.425.075	4.504.517
15 Гаранциско осигурување	3.364	0	0	0,0	0,0	-3.364	0
16 Финансиски штети	5.353.582	2.573.754	2.635.517	48,1	97,7	-2.779.828	-61.763
18 Осигурување на туристичка помош	12.542.421	14.566.724	17.864.317	116,1	81,5	2.024.303	-3.297.593
Вкупно	1.126.618.433	1.310.235.519	1.161.375.111	116,3	112,8	183.617.086	148.860.409

Бруто техничките резерви на Друштвото на 31.12.2024 година изнесуваат 1.310.235.519 денари (2023: 1.126.618.431 денари), што е за 16,3% повеќе споредено со претходната година.

Во однос на планот за 2024 година, бруто техничките резерви исто така бележат поголем износ за 148.860.408 денари, односно истите се поголеми од планираните за 12,8%.

Дел од зголемувањето на техничките резерви е резултат на зголемување на резервите за преносни премии (околу 55 мил денари) што е последица на растот на бруто полисираната премија, додека остатокот се должи на зголемување на резервите за штети (околу 129 мил денари) и незначително зголемување на дополнителната резерва за неистечени ризици (околу 0,6 мил денари). Притоа, од ова зголемување на резервата за штети, околу 126 мил денари е последица на една значително голема штета – пожар во имотно осигурување, за која бруто резервата за настанати и пријавени штети со состојба на 31.12.2024 година е околу 126мил денари.

6.1.2 Структура на бруто технички резервации

Табела бр. 6.1.2. – Структура на бруто технички резервации

Класи на осигурување	Бруто технички резервации			Разлика помеѓу	
	2023	2024	План 2024	2024 & 2023	2024 & П2024
1 Осигурување од незгода	4,3%	3,6%	4,7%	-0,7%	-1,0%
2 Здравствено осигурување	5,7%	6,3%	6,2%	0,5%	0,1%
3 Осигурув. на патнички возила(каска)	15,5%	15,8%	14,9%	0,3%	0,9%
6 Осигурување на пловни објекти (каска)	0,1%	0,0%	0,0%	-0,1%	0,0%
7 Осигурување на стока превоз (карго)	0,1%	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%
8 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	4,7%	13,4%	4,4%	8,7%	8,9%
9 Останати осигурувања на имот	9,4%	8,3%	9,8%	-1,1%	-1,5%
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	57,3%	50,1%	57,2%	-7,3%	-7,1%
12 Осигурув. од одговорност пловни објекти	0,0%	0,0%	0,1%	0,0%	0,0%
13 Општо осигурување од одговорност	1,0%	0,6%	0,8%	-0,4%	-0,2%
14 Кредити	0,3%	0,5%	0,1%	0,1%	0,3%
15 Гаранциско осигурување	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
16 Финансиски штети	0,5%	0,2%	0,2%	-0,3%	0,0%
18 Осигурување на туристичка помош	1,1%	1,1%	1,5%	0,0%	-0,4%
Вкупно	100,0%	100,0%	100,0%		

Графикон бр.6.1.1.- Бруто технички резервации

Графикон бр.6.1.2.- Структура на бруто технички резервации

6.2 НЕТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ

6.2.1 Нето технички резервации по класи на осигурување

Нето техничките резерви (брuto технички резерви намалени за износот предаден во реосигурување) се за 8,3% или 83.555.756 денари поголеми во однос на претходната година (слично како и порастот во претходната година).

Околу 55 мил од зголемувањето се должи на резервите за преносни премии и е последица на растот на нето полисираната премија. Околу 28 мил денари е зголемување од нето резервите за штети и околу 0,6 мил денари се должи на раст на дополнителната резерва за неистечени ризици. Најголем пораст на резервата за штети произлегува од класата каско осигурување на моторни возила (класа 03) и осигурување од одговорност од употреба на моторни возила (класа 09), по околу 15 мил. денари. Растот во класата 03 е последица на зголемена резерва за настанати но недоволно пријавени штети, додека растот во класата 10 е последица на зголемена резерва за настанати и пријавени штети. Овој раст во класата 10 не е забележан и во брутo резервите за штети поради ослободување на една резерва за настанати и пријавени штети во износ од околу 13 мил. денари која е целосно предадена во реосигурување и го неутрализира зголемувањето од останатите штети, кое е резултат на зголемена изложеност.

Табела бр.6.2.1. – Нето технички резервации

Класи на осигурување	Нето технички резервации			Индекс		Разлика помеѓу	
	2023	2024	План 2024	2024/2023	2024 & П2024	2024 & 2023	2024 & П2024
01 Осигурување од незгода	48.700.591	47.522.227	54.304.498	97,6	87,5	-1.178.364	-6.782.272
02 Здравствено осигурување	64.538.916	82.180.719	71.836.243	127,3	114,4	17.641.803	10.344.475
03 Осигурув. на патнички возила(каска)	172.921.496	206.618.293	173.005.891	119,5	119,4	33.696.797	33.612.402
06 Осигурување на пловни објекти (каска)	458.605	400.875	354.189	87,4	113,2	-57.730	46.686
07 Осигурување на стока превоз (карга)	526.745	690.578	449.886	131,1	153,5	163.833	240.693
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	38.742.331	39.877.011	38.156.346	102,9	104,5	1.134.680	1.720.666
09 Останати осигурувања на имот	87.479.773	91.600.137	95.538.933	104,7	95,9	4.120.364	-3.938.796
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	576.553.720	604.356.700	599.299.166	104,8	100,8	27.802.980	5.057.533
12 Осигурув. од одговорност пловни објекти	539.030	615.689	650.060	114,2	94,7	76.659	-34.371
13 Општо осигурување од одговорност	4.114.311	3.595.336	5.381.210	87,4	66,8	-518.975	-1.785.875
15 Гаранциско осигурување	3.364	0	0	0,0	0,0	-3.364	0
16 Финансиски штети	2.711.221	1.363.990	2.380.590	50,3	57,3	-1.347.231	-1.016.600
18 Осигурување на туристичка помош	12.542.421	14.566.724	17.864.317	116,1	81,5	2.024.303	-3.297.593
Вкупно	1.009.832.524	1.093.388.278	1.059.221.329	108,3	103,2	83.555.754	34.166.949

Табела бр.6.2.2. – Бруто и нето технички резервации

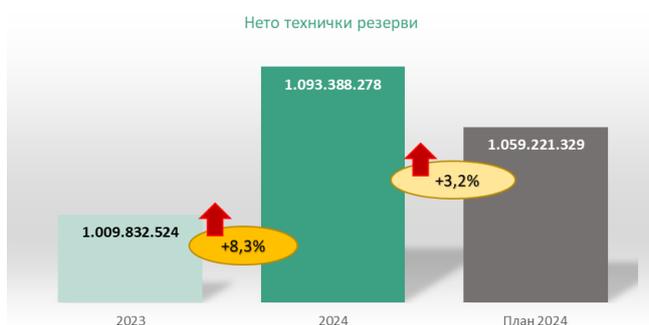
	Нето технички резервации			Индекс		Разлика помеѓу	
	2023	2024	План 2024	2024/2023	2024 & П2024	2024 & 2023	2024 & П2024
Преносна премија	568.885.004	623.555.681	594.152.992	109,6	104,9	54.670.677	29.402.689
Преносна премија во РЕ	4.795.818	3.323.221	105.580	69,3	3.147,6	-1.472.597	3.217.641
НЕТО ПРЕНОСНА ПРЕМИЈА	564.089.186	620.232.460	594.047.412	110,0	104,4	56.143.274	26.185.048
Резерви за пријавени штети	273.648.687	388.619.365	283.255.444	142,0	137,2	114.970.678	105.363.921
Резерви за пријавени штети во РЕ	35.738.973	139.483.366	25.356.084	390,3	550,1	103.744.393	114.127.282
НЕТО РЕЗЕРВАЦИИ ЗА ПРИЈАВЕНИ ШТЕТИ	237.909.714	249.135.998	257.899.360	104,7	96,6	11.226.284	-8.763.362
Резерви за непријавени штети	234.652.305	246.755.061	231.736.751	105,2	106,5	12.102.756	15.018.310
Резерви за непријавени штети во РЕ	48.298.767	43.200.444	47.349.558	89,4	91,2	-5.098.323	-4.149.114
НЕТО РЕЗЕРВАЦИИ ЗА НЕПРИЈАВЕНИ ШТЕТИ	186.353.538	203.554.617	184.387.193	109,2	110,4	17.201.079	19.167.424
Нето резерви за бонуси и попусти	3.181.250	2.115.348	3.317.661	66,5	63,8	-1.065.902	-1.202.313
Нето резерви за директни и индиректни трошоци	18.298.836	18.349.854	19.569.703	100,3	93,8	51.018	-1.219.849
Нето резерви за ризици, кои не се истечени				0,0	0,0	0	0
ОСТАНАТИ РЕЗЕРВАЦИИ	21.480.086	20.465.202	22.887.364	95,3	89,4	-1.014.884	-2.422.162
НЕТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ	1.009.832.524	1.093.388.278	1.059.221.329	108,3	103,2	83.555.754	34.166.949

6.2.2 Структура на нето технички резервации

Табела бр.6.2.2.1. – Структура на нето технички резервации

Класи на осигурување	Нето технички резервации			Разлика помеѓу	
	2023	2024	План 2024	2024 & 2023	2024 & П2024
01 Осигурување од незгода	4,8%	4,3%	5,1%	-0,5%	-0,8%
02 Здравствено осигурување	6,4%	7,5%	6,8%	1,1%	0,7%
03 Осигурув. на патнички возила(каска)	17,1%	18,9%	16,3%	1,8%	2,6%
07 Осигурување на стока превоз (карго)	0,1%	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	3,8%	3,6%	3,6%	-0,2%	0,0%
09 Останати осигурувања на имот	8,7%	8,4%	9,0%	-0,3%	-0,6%
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	57,1%	55,3%	56,6%	-1,8%	-1,3%
12 Осигурув. од одговорност пловни објекти	0,1%	0,1%	0,1%	0,0%	0,0%
13 Општо осигурување од одговорност	0,4%	0,3%	0,5%	-0,1%	-0,2%
15 Гаранциско осигурување	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
16 Финансиски штети	0,3%	0,1%	0,2%	-0,1%	-0,1%
18 Осигурување на туристичка помош	1,2%	1,3%	1,7%	0,1%	-0,4%
Вкупно	100,0%	100,0%	100,0%		

Графикон бр.6.2.2.1.- Нето технички резервации

Графикон бр.6.2.2.2.- Структура на нето технички резервации

7. ФИНАНСИСКИ РЕЗУЛТАТ

7.1 РЕЗУЛТАТ ОД РАБОТЕЊЕТО

Во 2024 година САВА осигурување оствари позитивен финансиски резултат од своето работење во износ од 35.096.584 денари (2023: позитивен резултат во износ од 7.452.495 денари).

Вкупните приходи од работењето изнесуваат 1.241.227.030 денари (2023: 1.111.788.749 денари), што е на повисоко ниво во однос на минатата 2023 година, односно вкупните приходи бележат зголемување од 129.438.280 денари или раст од 11,6% во однос на минатата деловна година.

Вкупните расходи од работењето во 2024 година изнесуваа 1.201.462.307 денари (2023: 1.102.617.738 денари), што е за 9% или 98.844.569 денари повеќе од минатата 2023 година.

Табела 7.1.1.-Биланс на успех за 2024 година

Опис на позиција	Износ		Индекс 2024/2023
	Тековна деловна година	Претходна деловна година	
А. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО	1.241.227.030	1.111.788.749	111,6
I. ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА (НЕТО ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА	1.162.836.633	1.047.662.211	111,0
II. ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА	45.475.521	30.470.696	149,2
III. ПРИХОДИ ПО ОСНОВ НА ПРОВИЗИИ ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ	12.157.929	18.206.999	66,8
IV. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ПРИХОДИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	12.299.288	8.704.266	141,3
V. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ	8.457.659	6.744.577	125,4
Б. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО	1.201.462.307	1.102.617.738	109,0
I. НАСТАНАТИ ШТЕТИ (НЕТО ТРОШОЦИ ЗА ШТЕТИ	612.070.793	536.406.972	114,1
II. ПРОМЕНИ ВО ОСТАНАТИТЕ ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ	-1.065.901	-200.385	531,9
IV. ТРОШОЦИ ЗА БОНУСИ И ПОПУСТИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ	41.421.090	40.158.068	103,1
V. НЕТО ТРОШОЦИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО	484.972.905	457.136.089	106,1
VI. ТРОШОЦИ ОД ВЛОЖУВАЊА	7.153.148	2.496.008	286,6
VII. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ТРОШОЦИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	46.110.077	44.341.182	104,0
VIII. ВРЕДНОСНО УСОГЛАСУВАЊЕ НА ПОБАРУВАЊАТА ПО ОСНОВ НА ПРЕМИЈА	5.187.214	4.920.873	105,4
IX. ОСТАНАТИ РАСХОДИ, ВКУЧУВАЈЌИ И ВРЕДНОСНИ УСОГЛАСУВАЊА	5.612.981	17.358.931	32,3
X. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПРЕД ОДДАНОЧУВАЊЕ	39.764.722	9.171.011	433,6
XII. ДАНОК НА ДОБИВКА ОДНОСНО ЗАГУБА	4.668.139	1.718.516	271,6
XIV. ДОБИВКА/ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДДАНОЧУВАЊЕ	35.096.584	7.452.495	470,9

7.1.1 Образложение на финансискиот резултат

Во деловната 2024 година, Сава Осигурување оствари 1.162.836.633 денари заработена премија која во однос на 2023 година бележи зголемување од 115.174.422 денари или 11%. Гледано структурално, разликите кај нето полисираната премија изнесуваат 99.463.876 како резултат на

разликата помеѓу поголемата полисирана премија за 113.219.363 и поголемата премија предадена во реосигурување во износ од – 13.755.487. Додека, разликата кај нето ефектот од преносната премија изнесува -15.710.546 денари, како резултат на намалувањето на промената на бруто преносната премија во износ од -29.572.749 денари и намалувањето на промената на преносната премија во реосигурување која изнесува -13.862.204 денари.

Приходите од вложувања се поголеми во тековната година во однос на минатата за износ од 15.004.825 денари. Позначајни ставки се остварените приходи од наемнина 6.953.276 денари и поголемите приходи од камати кои во 2024 година изнесуваат 34.413.457 денари (2023: 25.841.275). Приходите од провизии од реосигурување бележат намалување за 6.049.070 денари.

Во делот на расходите, Друштвото бележи раст од 9% што произлегува од зголемување на нето штетите за 75.663.821 денари, притоа, гледано структурално разликата кај бруто штетите намалени за регресите и делот кој го покрива реосигурувачот изнесува +56.448.162 денари како резултат на нето ефектот од повеќе ликвидирани штети за 114.993.653 денари, поголемите регреси за 2.514.647 денари како и разликата од поголемото учество на реосигурувачот за 56.030.844. Разликата во промените на резервациите изнесуваат 19.215.659 денари, што произлегува од разликата од промената на бруто резервациите за 98.482.558 денари и разликата од промената на резервите на штети во делот на реосигурување од 79.266.899 денари.

Трошоците за спроведување на осигурување се поголеми во тековниот период во однос на истите од минатата година за 27.836.816 денари, притоа главните разлики се однесуваат на трошоците за стекнување +12.962.048 денари и зголемување на административните за 14.874.768 денари, од кои во најголем дел се трошоци за услуги и трошоци за вработени.

Разликата кај исправката на вредноста во тековната година бележи негативен тренд и изнесува 5.187.214 денари, а споредбено со минатата година бележи зголемување за 266.341 денари.

Графикон бр.7.1.1. - Движење на резултатот од работењето во периодот 2016-2024 година

8. ФИНАНСИСКА ПОЛОЖБА

8.1 АКТИВА И ПАСИВА

САВА осигурување а.д. во 2024 година работи со стабилно портфолио и адекватна структура на капитал.

Вкупната актива на Друштвото изнесува 2.058.900.205 денари (2023: 1.818.162.199 денари), што претставува зголемување во однос на претходната година за 13,2% или 240.738.006 денари.

Најзначајни ставки во билансот на состојба на Друштвото за 2024 година се:

- **Вложувањата** во износ од 1.365.442.031 денари (2023: 1.307.211.766 денари). Вложувањата се зголемени во однос на минатата деловна година за 4,5% или за 58.230.265 денари. Учеството на вложувањата во вкупната актива на Друштвото опфаќа 66,3% (2023: 71,9%).
- **Побарувањата** во деловната година се зголемени за 22,5% или 66.666.289 денари и изнесуваат 363.583.413 денари (2023: 296.917.124 денари). Зголемувањето на побарувањата пред се се должи на поголемите побарувања од осигурениците (+12,2%), и зголемување на побарувањата од работи на реосигурување кои во 2024 година изнесуваат 39.676.731 денари и во однос на 2023:12.565.024, се зголемени за 27.111.708 денари .
- **Бруто техничките резерви** на крајот на 2024 година се во износ од 1.310.235.519 денари (2023: 1.126.618.431 денари) и се поголеми за 183.617.088 денари, или 16,3% во однос на крајот на 2023 година. Дел од зголемувањето на техничките резерви е резултат на зголемување на резервите за преносни премии (околу 55 мил денари) што е последица на растот на бруто полисираната премија, додека остатокот се должи на зголемување на резервите за штети (+127 мил денари). Притоа, од ова зголемување околу 126 мил денари е последица на една голема штета – пожар во имотно осигурување, за која бруто резервата за настанати и пријавени штети е околу 126 мил денари. БТР во вкупната пасива на Друштвото опфаќа 63,6% (2023: 62,0%).
- **Обврските** на Друштвото се во износ од 170.143.272 денари (2023: 155.245.134 денари) и се повисоки во однос на минатата година за 14.898.138 денари или бележат раст од 8,3%, што во најголем дел е поради обврската за долгорочен кредит во износ од 80 мил денари. Обврските по основ на премија од реосигурување изнесуваат 36.974.139 денари и истите се зголемени за 16.891.945 денари или за 85% во однос на 2023 година.

Табела 8.1.1. - Биланс на состојба за 2024 година

Опис на позиција	Износ		Индекс 2024/2023
	Тековна деловна година	Претходна деловна година	
АКТИВА	2.058.900.205	1.818.162.199	113,2
А. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА	11.142.951	9.200.976	121,1
Б. ВЛОЖУВАЊА	1.365.442.031	1.307.211.766	104,5
В. ДЕЛ ЗА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ ВО БРУТО ТЕХНИЧКИТЕ РЕЗЕРВИ	216.847.240	116.785.910	185,7
Д. ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ СРЕДСТВА	9.809.837	11.162.967	87,9
Ѓ. ПОБАРУВАЊА	363.583.413	296.917.124	122,5
Е. ОСТАНАТИ СРЕДСТВА	34.567.747	28.370.075	121,8
Ж. АКТИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАЗГРАНИЧУВАЊА	57.506.986	48.513.381	118,5
И. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - АКТИВА	48.879.231	42.802.196	114,2
ПАСИВА	2.058.900.205	1.818.162.197	113,2
А. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ	505.513.390	473.234.763	106,8
В. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ	1.310.235.519	1.126.618.431	116,3
Д. ОСТАНАТИ РЕЗЕРВИ	28.727.486	23.747.744	121,0
Ѓ. ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ ОБВРСКИ	4.193.938	2.448.974	171,3
Ж. ОБВРСКИ	170.143.272	155.245.134	109,6
З. ПАСИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАЗГРАНИЧУВАЊА	40.086.599	36.867.151	108,7
Ј. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - ПАСИВА	48.879.231	42.802.196	114,2

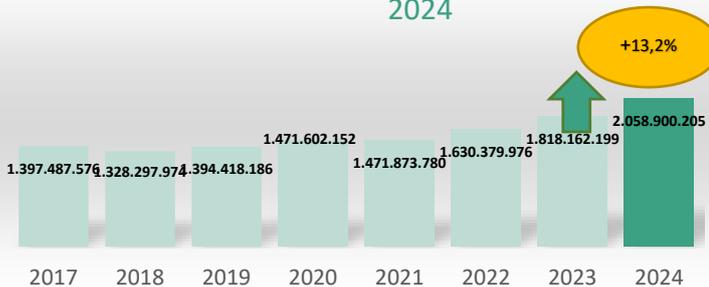
8.2 КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ

Според важечката Законска регулатива (Сл.весник 79/2007) сите осигурителни друштва кои обавуваат неживотни осигурувања требаат до крајот на годината да обезбедат минимален капитал во износ од 3 милиони ЕУР во гарантниот фонд.

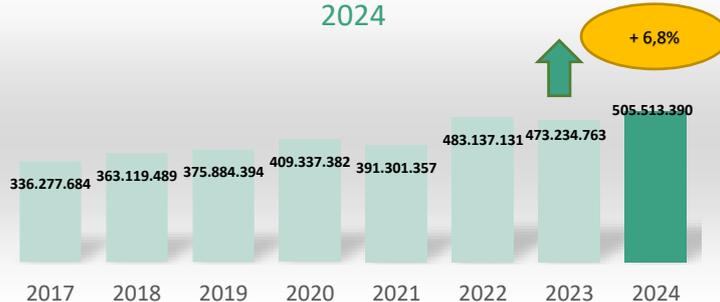
Во текот на 2024 година Вкупниот капитал на друштвото е зголемен за 0,75% или 3.443.561 денари во однос на минатата 2023 година, а пак доколку ја земеме во предвид и тековната добивка капиталот на Друштвото е зголемен за 38,5 мил денари.

Графикон бр.8.2.1. - Движење на активата и капиталот на Друштвото во периодот 2017-2024 година

Движење на активата во периодот 2017-2024

Движење на капиталот во периодот 2017-2024

V.ОСТАНАТИ ПОДАТОЦИ ЗНАЧАЈНИ ЗА РАБОТЕЊЕТО

9. УПРАВУВАЊЕ СО ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ

9.1 СТРАТЕШКИ НАСОКИ ОД ОБЛАСТА НА УПРАВУВАЊЕ СО ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ

Во САВА осигурување, а.д. Скопје ги следиме следните стратешки насоки во областа на управувањето со човечките ресурси, и тоа:

- Привлекување и задржување на најдобрите таленти
- Управување со перформансите
- Одржливо работење
- развој на функцијата за човечки ресурси во компанијата,
- развој на организациска култура,
- развој и обука на вработените на сите нивоа во организацијата,
- грижа за безбедноста и здравјето на вработените и
- почитување на правата на вработените согласно Законот за работни односи и општиот колективен договор во [друштвото],
- Дигитализација и оптимизација

9.2 КЛУЧНИ АКТИВНОСТИ ОД ОБЛАСТА НА УПРАВУВАЊЕ СО КАДРИ ВО 2024 ГОДИНА

Во 2024 година, нашиот менаџмент на човечки ресурси се фокусираше на следниве цели и активности:

- Усвоена Политика за развој на вработените и планирање на сукцесијата,
- Усвоен е Правилник за извршување на работа од дома,
- Воведовме нова пракса со која сите организациски единици започнаа да одржуваат редовни состаноци најмалку еднаш месечно и да не' известуваат за повратни информации од вработените во врска со работните услови или други проблеми поврзани со работењето.
- Соработка со Brainster academy - 48-часовен хакатон, каде студентите од академијата развиваат конкретни решенија кои ги доставија до САВА осигурување за евалуација и можна примена.
- Нови вработувања и престанок на постоечките вработувања;

- Обука на вработените на сите нивоа во компанијата, учење и обука со помош на апликацијата Coach;
- различни модели на мотивирање и наградување на вработените (зголемување на платата на вработениот, унапредување на работното место, парични награди, посетување обуки и сл.);
- Имплементирање на новиот софтвер за човечки ресурси Fledgeworks;
- Воведување активности за зближување на вработените со менаџментот (team bonding) - бизнис игра „Карта на лојалноста“ Станува збор за деловна игра - картичка за лојалност, чија цел е развивање на 15 квалитети кои се неопходни за успешна работа со луѓе – (самољубие, емоционална интелигенција, професионализам, позитивен став, приспособливост, ефективна комуникација, одговорност, способност да се биде тимски играч, трпение, креативност во решавање на проблеми, брзина, внимание на деталите, смисла за хумор, актерски вештини, управување со стресот). Играта има 10 прашања за секој квалитет, времето за одговор на прашање е 3 минути и прашањата се детално одговорени.

9.3 ВРАБОТУВАЊЕ И СТРУКТУРА НА ВРАБОТЕНИ

Вработувањата во 2024 година беа главно нови вработувања поради барањата за продажба како дел од политиката на компанијата за развој на сопствена продажна мрежа и, во помала мера, претворањето на вработените кои веќе се вработени во компанијата од определено во неопределено време и замена на вработени кои ја напуштиле компанијата.

Престанокот на работниот однос главно се однесува на вработени кои сами си заминале од компанијата со отказ или со спогодба, а останатите одјави се вработени кои не постигнале задоволителни резултати во работата, што значи дека не им бил продолжен договорот, а престанокот на работниот однос на дел од вработените е поради пензионирање.

Најголемиот дел од флукуацијата на вработени се случува во Секторот за продажба и тоа во агентската мрежа.

9.3.1 Вкупен број на вработени во Друштвото

Следниве информации ја прикажуваат политиката за вработување за 2024 година, која е директно поврзана со потребите на компанијата и обемот на активности во секторот за продажба. Главната цел е да се мотивира, подобри и оптимизира потенцијалот на сите вработени.

Во САВА осигурување на 31.12.2024 брои вкупно 217 вработени, а деталната состојба на вработените во сите сектори и Самостојни служби е следна:

1. **Кабинет на Генерален директор** ја сочинуваат 6 вработени заклучно со 31.12.2024 година (Кабинет 3, Писарница 1, Административна поддршка 1 и Офицер за заштита на лични податоци 1), што е зголемување за 1 вработен во однос на претходната година.
2. **Секторот за штети** има 22 вработени на 31.12.2024 година, што е намалување за 1 вработен во однос на претходната година.
3. **Секторот за продажба** на 31.12.2024 година има 148 вработени, што е намалување за 4 вработени во однос на претходната година.
4. **Секторот за развој и преземање ризици** на 31.12.2024 година има 13 вработени, а бројот на вработени не е променет во однос на претходната година.
5. **Секторот за финансии и сметководство** има 6 вработени заклучно со 31.12.2024 година, што е намалување за 1 вработен во однос на претходната година.
6. **Секторот за општи и правни работи** (набавка на средства) на 31.12.2024 година има 4 вработени, а бројот на вработени не е променет во однос на претходната година.
7. **Самостојната служба за човечки ресурси** на 31.12.2024 година има 3 вработени, а бројот на вработени не е променет во однос на претходната година.
8. **Самостојната служба за контролинг** заклучно со 31.12.2024 година има 2 вработени, а бројот на вработени не е променет во однос на претходната година.
9. **Самостојната служба за наплата** на 31.12.2024 година има 5 вработени, што е намалување за 1 вработен во однос на претходната година.
10. **Самостојната служба за ИТ** има 4 вработени заклучно со 31.12.2024 година, што е намалување за 1 вработен во однос на претходната година.
11. **Самостојната служба за актуарски работи** на 31.12.2024 година има 2 вработени, а бројот на вработени не е променет во однос на претходната година.
12. **Самостојната служба за внатрешна ревизија** има 1 вработен на 31.12.2024 година, а бројот на вработени не е променет во однос на претходната година.
13. **Самостојната служба за управување со ризици** (контрола на усогласеноста на работењето со прописите) на 31.12.2024 година има 1 вработен, а бројот на вработени не е променет во однос на претходната година.

Табела бр. 9.3.1. Број на вработени

Број на вработени	Вкупен број на вработени			Еквивалент на ефективно работно време		
	31.12.2024	31.12.2023	Разлика 31.12.2024 & 31.12.2023	31.12.2024	31.12.2023	Разлика 31.12.2024 & 31.12.2023
Кабинет на Генерален директор	6	5	1	6,00	5,00	1,00
Продажба - застапници	57	58	-1	44,98	47,48	-2,50
Развој - склучување и превземање на ризик за комплексни осигурувања, реосигурувања	2	2	0	2,00	2,00	0,00
Продажба - раководство (менаџмент), шефови на регионални центри	33	35	-2	33,00	34,00	-1,00
Поддршка на продажба, администрација, реклама и останато	34	35	-1	30,75	32,25	-1,50
Продажба - комерцијалисти, референти	24	24	0	22,75	22,75	0,00
Книговодство на премии и штети	3	3	0	3,00	3,00	0,00
Управување со побарувања и наплата	5	6	-1	5,00	6,00	-1,00
Тарифирање	0	0	0	0,00	0,00	0,00
Штети и регреси	22	23	-1	22,00	22,00	0,00
ИТ и работни процеси	4	5	-1	4,00	4,50	-0,50
Финансии	4	3	1	4,00	2,88	1,13
Сметководство	2	4	-2	2,00	4,00	-2,00
Контролинг	2	2	0	2,00	2,00	0,00
Општи и правни работи	5	5	0	4,88	4,88	0,00
Купување и одржување на одновни средства	2	2	0	1,88	1,88	0,00
Внатрешна ревизија	1	1	0	1,00	1,00	0,00
Актуарство	2	2	0	2,00	2,00	0,00
Управување со ризик	1	1	0	1,00	1,00	0,00
Контрола на усогласеноста на работењето со прописите	0	0	0	0,00	0,00	0,00
Развој	8	8	0	8,00	8,00	0,00
Вкупно	217	224	-7	200,23	206,61	-6,375

9.3.2 Број на вработени во Друштвото врз основа на типот на вработеност (скратено/полно работно време)

На крајот на 2024 година има вкупно 217 вработени, од кои 22 работат со скратено работно време, а 195 работат со полно работно време. Тоа значи дека 10,1% од вработените работат со скратено работно време, додека 89,9% работат со полно работно време.

Споредено со крајот на 2023 година, бројот на вработени со скратено работно време не е променет, од друга страна, бројот на вработени со полно работно време е намален за 7, што доведе до намалување на процентот на редовно вработени за 0,3% во однос на вкупниот број на вработени.

Вреди да се напомене дека Секторот за продажба има најголем број вработени со скратено работно време, што се базира на потребите на секторот.

Табела бр. 9.3.2. Број на вработени врз основа на тип на работно време

Вработени врз основа на работно време	2024		2023	
	Број	Процент (во %)	Број	Процент (во %)
Скратено работно време	22	10,1	22	9,8
Полно работно време	195	89,9	202	90,2
Вкупно	217	100,0	224	100,0

9.3.3 Вработени во Друштвото врз основа на степенот на образование

На крајот на 2024 година, бројот на вработени со различни степени на образование е следниот:

- Бројот на вработени со **средно образование** не е променет и изнесува вкупно **81** вработен и претставува 37,3% од вкупниот број на вработени.
- Бројот на вработени со **вишо образование** не е променет и изнесува **1** вработен и претставува 0,5% од вкупниот број на вработени.
- Бројот на вработени со **високо образование** е намален за 6 и сега изнесува вкупно **122** вработени. Споредено со 2023 година, ова претставува намалување од 0,9% во однос на вкупниот број на вработени, кој сега изнесува 56,2%.
- Бројот на вработени со **магистерски или докторски студии** е намален за 1 и сега изнесува вкупно **13** вработени. Споредено со 2023 година, тоа претставува намалување од 0,3% во однос на вкупниот број на вработени, кој сега изнесува 6,0%.

Табела бр. 9.3.3. Број на вработени врз основа на степен на образование

Степен на образование	2024		2023	
	Број	Во (%)	Број	Во (%)
I-IV - Степен	0	0,0	0	0,0
V- Степен	81	37,3	81	36,2
VI- Степен	1	0,5	1	0,4
VII- Степен	122	56,2	128	57,1
Магистри и Доктори	13	6,0	14	6,3
Вкупно	217	100,0	224	100,0

9.3.4 Вработени во Друштвото врз основа на возраст

Следното е преглед на бројот на вработени по возрасна група заклучно со крајот на 2024 година:

Бројот на вработени што се на возраст **до 30 години** на 31.12.2024 година е **23** вработени што претставува 10,6% од вкупниот број на вработени, а споредбено со 2023 година, бројот на вработени во оваа возрасна група е намален за 5 вработени.

Бројот на вработени на годишна возраст **од 31 до 50 години** на 31.12.2024 година е **158** вработени што претставува 72,8% од вкупниот број на вработени, а споредбено со 2023 година, бројот на вработени во оваа возрасна група е намален за 14 вработени.

Бројот на вработени што се на возраст **над 51 година** на 31.12.2024 година е **36** вработени што претставува 16,6% од вкупниот број на вработени, а споредбено со 2023 година, бројот на вработени во оваа возрасна група е зголемен за 12 вработени.

Старосна група	2024		2023	
	Број	Во (%)	Број	Во (%)
До 30 години	23	10,6	28	12,5
Од 31 до 50 години	158	72,8	172	76,8
Над 51 година	36	16,6	24	10,7
Вкупно	217	100,0	224	100,0

9.3.5 Вработени во Друштвото врз основа на пол

На крајот на 2024 година, нашата компанија од вкупно 217 вработени, **146 се вработени жени**, што сочинува 67,3% од вкупната работна сила. Ова е зголемување за 2 вработени жени во однос на крајот на 2023 година.

Слично на тоа, на крајот на 2024 година во нашата компанија има **71 вработени мажи**, што сочинува 32,7% од вкупната работна сила. Ова е намалување за 9 вработени мажи во однос на 2023 година.

Пол	2024		2023	
	Број	Во (%)	Број	Во (%)
Жени	146	67,3	144	64,3
Мажи	71	32,7	80	35,7
Вкупно	217	100,0	224	100,0

10 ИНФОРМАТИЧКА ТЕХНОЛОГИЈА

Во динамичната и технолошки напредна деловна средина, информатичката технологија претставува фундаментален столб за оперативната ефикасност, дигитализацијата и сигурноста на системите во САВА Осигурување. Како дел од континуираните напори за унапредување, ИТ службата во текот на 2024 година спроведе значајни подобрувања во инфраструктурата, безбедноста и телекомуникациските решенија. Овие активности имаат за цел не само подобрување на интерните процеси, туку и зголемување на нивото на услуги кон клиентите, во согласност со стратешките насоки на групацијата.

СОФТВЕР

- Дигитализација и автоматизација на процесите во согласност со стратегијата на компанијата
- Надградба на главниот деловен систем со дополнителни функционалности за подобра интеграција со останатите системи

- Проширување на договорот со Microsoft, вклучувајќи оптимизација на лиценцирањето и воведување на нови алатки
- Имплементација на нови решенија за управување со документи и електронски потписи

БЕЗБЕДНОСТ

- Редовни безбедносни тестирања и симулации на сајбер-напади
- Проширување на мониторинг системот за рана детекција на закани
- Имплементација на напредни решенија за заштита на работни станици и сервери
- Ажурирање на политиките за пристап и автентикација, со дополнителни мерки за заштита на корисничките акаунти
- Додадени нови алатки за анализа на потенцијални ранливости

ХАРДВЕР

- Имплементирана нова CISCO мрежна опрема во дирекцијата на друштвото
- Набавени 2(два) нови сервери со вклучена 5-годишна гаранција
- Замена на старите работни станици со нови
- Активно менување на работните станици кај продавачите со преносни (лаптоп) компјутери
- Надградба на постоечките работни станици со цел можност за надоградба на нов оперативен систем онаму каде е можно

ТЕЛЕКОМУНИКАЦИИ

- Договори со операторите за зголемување на капацитетите и стабилноста на конекциите
- Проширување на оптичките линкови во подружниците каде што тоа е возможно
- Оптимизација на телекомуникациските трошоци преку нови договори и подобрени услуги

Генерален извршен директор

Мелита Гугуловска,

Извршен директор

Кристиан Лешков,

Датум: 13.02.2025 година, Скопје